Galerie ***Díra***

Barbora Knobová

Bakalářská teoretická práce
Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Opava 2026

Galerie ***Díra***

Barbora Knobová

Díra *Gallery*

Bakalářská teoretická práce

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2026

Obor: Tvůrčí fotografie

Vedoucí práce: doc. Mgr. MgA. Tomáš Pospěch, Ph.D.
Oponent: MgA. Mgr. Ondřej Durczak, Ph.D.

SLEZSKÁ UNIVERZITA

itf Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2025/2026

Zadávající ústav: Institut tvůrčí fotografie

Studentka: MgA. Barbora Knobová

UČO: 47698

Program: Tvůrčí fotografie

Téma práce: Galerie Díra

Téma práce anglicky: Díra Gallery

Zadání: Bakalářská práce se zaměřuje na činnost galerie Díra a její působení na ostravské scéně. Mapuje vznik a vývoj tohoto nezávislého galerijního prostoru a představuje jeho programové a kurátorské směřování. Práce zároveň přibližuje fungování sdílené fotokomory a další doprovodné aktivity galerie. Součástí práce je také přehled výstav realizovaných v letech 2016–2026, doplněný o vybrané ukázky instalací a prezentovaných děl.

Literatura:
PIŠTOROVÁ, Petra. Deset let Galerie Díra, tady a teď. Grantová žádost. Nepublikovaný dokument. Ostrava, 2025.
PIŠTOROVÁ, Petra. Osobní rozhovor, Ostrava, 22. 1. 2026.
GALERIE Díra. Galerie Díra – historie a vývoj galerie [online]. Ostrava: Galerie Díra, 2026 [cit. 2026-02-12]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/galeriedira/
Archiv galerie
DYTRYCH, Jan. Galerie Fotografic. Opava, 2021. Bakalářská práce. Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie [online].
FOTOGO7621. fotogo [online]. YouTube. Dostupné z: https://www.youtube.com/@fotogo7621 [cit. 2026-03-05].
HAIKEROVÁ, Nikola. Vliv Fakulty umění na ostravskou kulturní scénu. Ostrava, 2025. Diplomová práce. Ostravská univerzita, Fakulta umění [online].

Vedoucí práce: doc. Mgr. Tomáš Pospěch, Ph.D.

Datum zadání práce: 11. 3. 2026

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zaměřuje na činnost Galerie Díra v Ostravě a její působení na ostravské scéně. Mapuje vznik a vývoj tohoto nezávislého galerijního prostoru a představuje jeho programové a kurátorské směřování. Práce zároveň přibližuje fungování sdílené fotokomory a další doprovodné aktivity Galerie. Součástí práce je také přehled výstav realizovaných v letech 2016–2026, doplněný o vybrané ukázky instalací a prezentovaných děl.

Klíčová slova

Galerie Díra; Ostrava; současná fotografie; nezávislá galerie; výstavní činnost; analogová fotografie, fotokomora

ABSTRACT

The bachelor’s thesis focuses on the activities of the Díra Gallery in Ostrava and its role within the local art scene. It traces the establishment and development of this independent Gallery space and presents its programmatic and curatorial direction. The thesis also introduces the operation of a shared darkroom and other accompanying activities of the Gallery. An overview of exhibitions held between 2016 and 2026 is included, supplemented by selected examples of installations and exhibited works.

Keywords

Díra Gallery; Ostrava; contemporary photography; independent gallery; exhibition activity; analog photography; darkroom

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze citované zdroje, které uvádím v bibliografických odkazech.

SOUHLAS SE ZVEŘEJNĚNÍM

Souhlasím, aby tato diplomová práce byla zařazena do Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě, do knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a zveřejněna na internetových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala Petře Pištorové a Terezii Foldynové především za důvěru, poskytnutí podkladů a čas věnovaný společným rozhovorům, které se staly důležitým základem této bakalářské práce. Za odborné vedení a poskytnuté materiály děkuji docentu Tomáši Pospěchovi. Poděkování patří také Markétě Feltové za grafické zpracování práce. Děkuji svému manželovi a dětem za jejich podporu, bez které by tato práce nemohla vzniknout.

V Praze, 25. 4. 2026 Barbora Knobová

Obsah

Úvod 14

Vývoj fotografické scény v Ostravě a v Moravskoslezském regionu. 15

Vývoj Galerie Díra 19

Důl Hlubina 19

Dům kultury města Ostravy 21

Ta Magika 23

Tyršova 14 25

Činnost Galerie Díra 28

Autorky projektu 28

Kurátorské pojetí Galerie 28

Fotokomora 30

Doprovodné akce 33

Srovnání Galerie Díra s galeriemi Fiducia a Opera v Ostravě 37

Vizuální styl 39

Katalogy 39

Výstavní činnost 43

Analýza výstavního programu Galerie Díra 47

Vybrané stěžejní výstavy 53

Vladimír Koštial: Hledání 54

Tomáš Pospěch: Češství 57

Peter Fabo: Vlna 60

Pavel Matoušek: Images of experience 64

Miloš Budík: Nalezeno II 67

Magdalena Dubnová, Jaromír Harna, Anna Minářová: Citlivý pařez 70

Jan Dytrych: GEN1980. 75
Otakar Matušek: Vzpomínka 79
Libuše Jarcovjáková: Vietnamská komunita v Československu v 80. letech . . 83
Vojtěch Vítek: Pofel 87
Jaroslav Pulicar: Kontrolní inventura. 90
Boris Németh: Bratislava – Košice a späť 95
Julie Petrůjová: Obuju si gumáky a jdu na zákusek 99
Patrik Fica, Pavel Hála, Kristína Kordiaková, Kateřina Lebedová,
Martin Matula, Simona Škamradová: HOMO PHOTOGRAPHICUS 102
Iren Stehli: Libuna. 106
Dominika Sadowská & Karol Stolarek: Witness 110
Michal Kalhous: Co se zrcadlí v mém malém kulatém zrcátku. 114
Tomáš Souček: Otisk 118
Soltan Karabashev a Francesco Sanvito: Od vidím do nevidím. 122
Směřování Galerie Díra 126
Závěr 127
Zdroje 130
Seznam vydaných katalogů 133
Jmenný rejstřík 135

001 Vstup do Galerie

Úvod

Fotografické galerie představují specifický typ kulturní instituce zaměřené na prezentaci a reflexi fotografického média. V současném uměleckém provozu často překračují rámec tradiční výstavní činnosti a propojují prezentaci děl s edukativními aktivitami, podporou autorské tvorby a budováním komunity. K výběru tohoto tématu mě vedla osobní zkušenost – Galerii Díra dlouhodobě navštěvuji, mimo jiné i se svými středoškolskými studenty, a oceňuji její komorní atmosféru i způsob, jakým propojuje výstavní činnost s edukativními aktivitami, například prostřednictvím fotografického kroužku. Zpětně si uvědomuji, že právě výstava Tomáše Pospěcha Češství v roce 2017, kterou jsem navštívila ještě v době působení Galerie pod spolkem Provoz, pro mě představovala silný impuls k dalšímu studiu fotografie a následnému přihlášení na Institut tvůrčí fotografie v Opavě.

Ostravská Galerie Díra funguje jako platforma pro nastupující i etablované vizuální umělce, kteří se zabývají médiem fotografie. Součástí její činnosti je rovněž sdílená fotokomora, která rozšiřuje galerijní aktivity směrem k praktické práci s médiem. Galerie tak nevystupuje pouze jako místo prezentace hotových děl, ale jako platforma propojující výstavní, produkční a vzdělávací rovinu.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na vývoj Galerie Díra od jejího vzniku po současnost a usiluje o identifikaci specifik, která formují její institucionální identitu. Pozornost je věnována okolnostem založení Galerie, proměnám její výstavní koncepce i opakovanému stěhování a vlivu jednotlivých prostor na podobu realizovaných projektů. Práce se rovněž zabývá rolí doprovodných programů, workshopů a sdílené fotokomory jako nedílnou součástí jejího fungování.

Metodologicky text vychází z analýzy výstavních projektů a archivních materiálů Galerie, doplněných o polostrukturované rozhovory s galeristkami, výstavní katalogy, grantové dokumenty a mediální reflexe. Cílem není pouze chronologické zmapování činnosti Galerie, ale také její interpretace jako dynamické platformy zaměřené na fotografii a multimédia.

Struktura práce sleduje chronologický vývoj Galerie, představuje jednotlivé výstavní prostory a shrnuje realizované výstavy. Závěrečná část reflektuje aktuální situaci Galerie v období desátého výročí její existence a naznačuje možné směry jejího dalšího směřování. V Ostravě je jedinou galerií toho typu.

Vývoj fotografické scény v Ostravě a v Moravskoslezském regionu

Vývoj fotografie v Ostravě a širším Moravskoslezském regionu je úzce spjat s industriálním charakterem oblasti a specifickými kulturními podmínkami druhé poloviny 20. století. Již od 50. a 60. let 20. století zde existovalo mimořádně silné zázemí amatérské fotografie, které se formovalo především v rámci fotografických kroužků a klubů zakládaných při velkých průmyslových podnicích, jako byly hutě či doly.[1] Tyto aktivity poskytovaly široké veřejnosti přístup k fotografii a vytvářely základnu, z níž později vyrůstala profesionální scéna.

V 70. a 80. letech dochází k dalšímu rozvoji této tradice, a to jak na úrovni klubové činnosti, tak prostřednictvím organizovaných přehlídek a výstav. Významným fenoménem se stávají například Vítkovické fotografické prezentace, které umožňovaly konfrontaci amatérské i pokročilejší tvorby.[2] V této době se zároveň prosazuje dokumentární linie fotografie reflektující industriální prostředí regionu, reprezentovaná mimo jiné tvorbou Viktora Koláře.[3]

Zásadní roli ve vzdělávání sehrála Lidová konzervatoř v Ostravě, která v období normalizace představovala jednu z mála institucí poskytujících systematické fotografické vzdělání. Na rozdíl od fotoklubů, které měly spíše komunitní charakter, nabízela strukturovanou výuku vedenou odborníky a podporovala rozvoj autorského přístupu.[4] Tím se stala důležitým mezičlánkem mezi amatérskou a profesionální scénou. Instituce existuje dodnes jako Lidová konzervatoř a Múzická škola, p. o.[5]

Vedle vzdělávacích aktivit se v regionu postupně rozvíjela i výstavní infrastruktura. Již v období před rokem 1989 fungovaly specializované výstavní prostory, například galerie Fotochema/Foma, a vznikaly platformy jako zmíněné Vítkovické fotografické prezentace.[6]

Tyto aktivity přispěly k formování kulturního prostředí, které bylo připraveno na institucionální proměny po roce 1989. Zásadní zlom přichází v 90. letech. V roce 1990 je založen Institut tvůrčí fotografie (ITF) v Opavě, který znamená výraznou profesionalizaci oboru a propojení regionální scény s mezinárodním kontextem.[5] ITF se postupně stává klíčovou institucí nejen pro Moravskoslezský kraj, ale i pro českou fotografii obecně.

1 BIRGUS, Vladimír; MLČOCH, Jan. *Česká fotografie 20. století*. Praha: Kant, 2005.
2 ŠTĚPÁN, Ludvík. *Fotografie na severní Moravě*. Ostrava: Profil, 1989.
3 KOLÁŘ, Viktor. *Ostrava*. Ostrava: Kant, 2009.
4 BIRGUS, Vladimír. *Dějiny české fotografie 20. století*. Praha: Kant, 2010.
5 Lidová konzervatoř a Múzická škola Ostrava [online]. Ostrava: LKMS, [cit. 2026-04-12]. Dostupné z: https://www.lkms.cz
6 ŠTĚPÁN, Ludvík. *Fotografie na severní Moravě*. Ostrava: Profil, 1989.

Na tuto institucionální proměnu navazuje i vznik výstavních platforem. Významným milníkem je založení Galerie Opera v březnu 1994, kdy byla podepsána smlouva mezi městem Ostrava a fotografickým spolkem Priorita Ouverture. Galerie zahájila svou činnost v Divadle Jiřího Myrona a již v roce 1995 uvedla významnou výstavu Josefa Koudelky Černý trojúhelník.[7] Galerie Opera se postupně profilovala jako důležitý prostor pro prezentaci současné fotografie a je dodnes úzce propojena s aktivitami ITF.

Důležitým prvkem institucionalizace uměleckého vzdělávání v regionu je také Ostravská univerzita, založená v roce 1991. Umělecké obory zde existovaly již od jejího vzniku, avšak fotografie se jako samostatná disciplína plně etablovala až po založení Fakulty umění v roce 2007, kdy vznikl ateliér fotografie v rámci Katedry intermédií. Tento ateliér se zaměřuje na současné, často intermediální přístupy a doplňuje tak dokumentárně orientovanou tradici ITF.[8]

Další důležitou institucí se stává galerie Fiducia, založená v roce 2001, která dlouhodobě představuje klíčovou platformu pro prezentaci fotografie v Ostravě a významně přispívá k formování místní kulturní scény.[9]

Vedle těchto etablovaných institucí se v průběhu 21. století rozvíjí také nezávislá a alternativní scéna. Příkladem je Galerie Díra, která představuje neinstitucionální výstavní prostor zaměřený na experimentální a současnou fotografii. Podobně lze vnímat i výstavní aktivity v prostoru Divadla Aréna, které se v posledních letech profilují jako komorní galerijní platforma. Ve výstavním prostoru Divadla Aréna působí stejní kurátoři jako ve fotogalerii Fiducia, konkrétně Roman Polášek a Martin Popelář, což přispívá k určité koncepční provázanosti obou platforem. Tito kurátoři v dubnu 2026 získali ocenění Osobnost české fotografie za rok 2025.

Celkově lze vývoj fotografie v Ostravě charakterizovat jako postupný přechod od silné amatérské základny přes institucionální stabilizaci až k dnešní pluralitní scéně. Ta je tvořena jak etablovanými institucemi, jako jsou ITF, Fakulta umění Ostravské univerzity či Galerie Fiducia, tak menšími nezávislými projekty, mezi něž patří Galerie Opera, Galerie Díra nebo výstavní aktivity v Divadle Aréna. Právě tato kombinace historické tradice, vzdělávacích institucí a různorodých výstavních platforem vytváří specifický a dynamický charakter ostravské fotografické scény.

7 ZEMAN, Miroslav. *Fotografické výstavy ITF v Galerii Opera v Ostravě od roku 2013*. Opava, 2018. Diplomová práce. Slezská univerzita v Opavě.

8 Fakulta umění Ostravské univerzity [online]. Ostrava: Ostravská univerzita, [cit. 2026-04-12]. Dostupné z: https://fu.osu.cz

9 Fotografická galerie Fiducia [online]. Ostrava: Antikvariát a klub Fiducia, [cit. 2026-04-12]. Dostupné z: https://klubfiducia.cz

Dějiny fotografie v Ostravě a MS kraji

Datace	Událost
50.–60. léta 20. stol.	Rozvoj amatérské fotografie, vznik fotoklubů při průmyslových podnicích
70.–80. léta	Vítkovické fotografické prezentace, silná klubová scéna
70.–80. léta	Lidová konzervatoř v Ostravě – klíčová instituce pro vzdělávání ve fotografii
70.–80. léta	Dokumentární fotografie industriální krajiny (např. Viktor Kolář)
1990	Založení Institutu tvůrčí fotografie (ITF), Opava
1991	Založení Ostravské univerzity
1994 (březen)	Založení Galerie Opera – smlouva mezi městem Ostrava a spolkem Priorita Ouverture, výstavní činnost v Divadle Jiřího Myrona
1995 (březen)	První významná výstava Galerie Opera – Josef Koudelka: *Černý trojúhelník* již pod záštitou Institutu tvůrčí fotografie
90. léta	Transformace fotografické scény, přechod od amatérské k profesionální
2001	Založení Galerie Fiducia, Ostrava
cca 2000–2010	Rozvoj nezávislých galerií a fotografických projektů
2007	Založení Fakulty umění Ostravské univerzity (vznik ateliéru fotografie)
2016	Vznik Galerie Díra (neoficiální / alternativní galerijní prostor v Ostravě)

002 Prostor Galerie Fiducia / zdroj: https://klubfiducia.cz

003 Prostor Galerie Fiducia / zdroj: https://klubfiducia.cz

004 Prostor Galerie Opera / zdroj: https://www.ndm.cz

005 Prostor Galerie Opera / zdroj: https://www.ndm.cz

006 Fotografie Maxima Bajzy z výstavního prostoru v Divadle Aréna / zdroj: https://divadloarena.cz

007 Prostor galerie Camera v LKMS v Ostravě

Vývoj Galerie Díra

Galerie Díra se dlouhodobě vymezuje vůči klasickým výstavním prostorám a záměrně vstupuje do tzv. „negalerijních“ míst, která původně nejsou určena k prezentaci současné fotografie.[10]

Důl Hlubina

Počátky Galerie lze situovat do roku 2015, kdy její zakladatelky Petra Damašková Pištorová a Zuzana Šrámková dokončily studium v Ateliéru tvůrčí fotografie na Fakultě umění Ostravské univerzity pod vedením Michala Kalhouse. Jejich společným východiskem byla práce s analogovou fotografií, která po ukončení studia narážela na absenci odpovídajícího technického zázemí. Nedostatek dostupného prostoru pro vyvolávání a zvětšování fotografií se stal impulsem k založení sdílené fotokomory.

Na základě neformálních setkání a spolupráce s Martou Pilařovou došlo v krátkém časovém horizontu k instalaci fotografického vybavení v provizorních prostorách úklidového kumbálu v areálu Dolu Hlubina. Jednalo se o přidružený projekt spolku Provoz, který zde sídlil. Samotné fungování fotokomory bylo od počátku výrazně podpořeno širší komunitou fotografů a fotografických nadšenců, kteří se na jejím vzniku podíleli nejen symbolickou podporou, ale také materiálně, prostřednictvím darování technického vybavení a pracovních pomůcek.

V průběhu dalšího vývoje projektu se organizační a časové kapacity jedné ze zakladatelek Zuzany Šrámkové postupně přesunuly k přípravě festivalu Chee Chaak, což vedlo k převzetí provozu fotokomory Petrou Damaškovou, nyní Pištorovou. V této fázi se zároveň začala formovat úvaha o rozšíření původně technicky zaměřeného prostoru o výstavní funkci. Stěna situovaná před fotokomorou se postupně etablovala jako potenciální výstavní plocha, čímž došlo k přirozenému rozšíření původního záměru projektu. Výstavní činnost byla zahájena na konci roku 2016 první samostatnou výstavou slovenského fotografa Vladimíra Koštiala s názvem *Hledání* a výstavní kapitola Galerie Díra mohla začít.[11]

10 PIŠTOROVÁ, Petra. Osobní rozhovor, Ostrava, 22. 1. 2026.

11 ŠENKYPL, Martin. *Provozovatelky Galerie Díra: Letos konečně dostáváme dlouho očekávanou zpětnou vazbu* [online]. Ostravan.cz, 16. 11. 2023. Dostupné z: https://www.ostravan.cz/82348/provozovatelky-galerie-dira-letos-konecne-dostavame-dlouho-ocekavanou-zpetnou-vazbu/ [cit. 2026-03-05].

008, 009 Výstava Pavla Matouška

Dům kultury města Ostravy

Další vývoj Galerie byl ovlivněn nutností opustit prostory v areálu Dolu Hlubina, poté co jejich majitel ukončil spolupráci s organizací Provoz. Tato situace vedla k prvnímu stěhování Galerie a zároveň k hledání nového institucionálního zázemí. V závěru působení na Hlubině se k Petře Pištorové připojila Terezie Foldynová, která se začala podílet na dalším směřování Galerie.

Nová etapa byla zahájena díky navázání spolupráce s Domem kultury města Ostravy, jehož vedení Galerii nabídlo výstavní prostory. Charakter těchto prostor zároveň významně ovlivnil další podobu a koncepční směřování Galerie. Program byl zahájen výstavou brněnského fotografa Miloše Budíka, kterou kurátorsky připravil Lukáš Bártl. Vernisáž se však uskutečnila v omezeném režimu bez osobní účasti autora a pouze v úzkém okruhu návštěvníků, neboť se konala v době začínajících protipandemických opatření souvisejících s pandemií onemocnění COVID-19.

Právě pandemická situace se stala impulsem k rozšíření způsobů prezentace výstav. Vedle tištěných katalogů začala galerie vytvářet také audiovizuální záznamy a komentované videoprohlídky výstav, které byly publikovány v online prostředí. Na jejich realizaci se podíleli Tobiáš Petrůj a Lucie Petrůjová, kteří zajistili technické zpracování videoobsahu. Tato zkušenost přispěla k intenzivnějšímu uvažování o možnostech komunikace Galerie s veřejností a o rozšíření její prezentace mimo fyzický výstavní prostor.

Na realizaci výstavního programu v Domě kultury města Ostravy se kromě Petry Pištorové postupně podílely také Terezie Foldynová a Lucia Petrůjová. Působení Galerie v těchto prostorách však bylo časově omezené, neboť budova Domu kultury byla následně určena k rekonstrukci. Galerie byla proto nucena prostory opustit a hledat nové zázemí, které nakonec nalezla v prostoru Ta Magika.[12]

12 ŠENKYPL, Martin. *Provozovatelky Galerie Díra: Letos konečně dostáváme dlouho očekávanou zpětnou vazbu* [online]. Ostravan.cz, 16. 11. 2023. Dostupné z: https://www.ostravan.cz/82348/provozovatelky-galerie-dira-letos-konecne-dostavame-dlouho-ocekavanou-zpetnou-vazbu/ [cit. 2026-03-05].

010 Výstava Miloše Budíka

011 Výstava Vladislava Jasioka

012 Výstava Citlivý pařez

013 Výstava Citlivý pařez

Ta Magika

Jedním z výrazných působišť Galerie Díra byl prostor Ta Magika, který zakladatelka a umělecká ředitelka galerie Petra Pištorová charakterizuje jako alternativní a netradiční galerijní prostor.

Prostor Ta Magika se od předchozích působišť Galerie výrazně lišil. Na rozdíl od industriálního prostředí Hlubiny s pohledovou šedou tvárnicovou stěnou či interiéru Domu kultury s dřevěným obložením od podlahy ke stropu se jednalo o zcela uzavřený prostor bez oken. Interiér byl charakteristický absolutní tmou a technickou nevybaveností – chyběla zde elektřina i voda a bylo nutné veškeré zázemí vybudovat od základu. Z těchto důvodů byl prostor z hlediska běžných galerijních požadavků považován za nevhodný.

Navzdory těmto limitům získaly výstavy realizované v Ta Magice specifický charakter. Černý, temný prostor výrazně ovlivňoval vnímání vystavených děl a zpětně jej zakladatelka hodnotí jako výjimečný. První výstavou zde byla posmrtná prezentace tvorby Otakara Matušky, uskutečněná pár měsíců po jeho smrti. Atmosféra výstavy byla silně ponurá a temná, což odpovídalo jak charakteru prostoru, tak Matuškově tvorbě. Autor byl na ostravské umělecké scéně výraznou osobností, známou svou spontánní prezentací fotografií v každodenním veřejném prostoru, což se odrazilo i ve vysoké návštěvnosti výstavy. Podle Pištorové šlo o velmi silnou výstavu, která byla s prostorem Ta Magika mimořádně kompatibilní.

Dalšími výstavami, jež s tímto specifickým prostorem dobře fungovaly, byla prezentace Jaroslava Pulicara a rovněž výstava studentů z Fakulty výtvarných umění VUT v Brně s názvem *What time is love* zaměřená na konceptuální fotografii. Tyto projekty potvrdily, že i přes výrazná prostorová omezení bylo možné v Ta Magice realizovat výstavy, které s daným prostředím organicky souznily a využívaly jeho specifických kvalit.[13]

13 PIŠTOROVÁ, Petra. Osobní rozhovor, Ostrava, 22. 1. 2026.

014 Budova Ta Magiky

015 Výstava Martina Pechy a Lva Zlokazova

016 Výstava Martina Pechy a Lva Zlokazova

017 Výstava Martina Pechy a Lva Zlokazova

018 Výstava Otakara Matušky

019 Výstava Libuše Jarcovjákové

Tyršova 14

Dalším působištěm Galerie Díra se stal prostor v ulici Tyršova. V 50. letech 20. století zde měl ateliér ostravský fotograf a ikona reportážní fotografie Viktor Kolář starší. Před tím, než byl prostor přeměněn na galerii, fungoval jako módní obchod. Interiér si zachoval některé původní prvky, mimo jiné zrcadla instalovaná na stropě v zadní části místnosti a výraznou kobercovou krytinu. Z hlediska standardních galerijních požadavků se tedy jednalo o prostor, který nebyl koncipován pro prezentaci výtvarného umění a nesplňoval parametry klasického výstavního prostředí. Přesto se to autorkám podařilo a nyní nabízí velikost výstavních prostor 70m².[14]

Podle Petry Pištorové představují alternativní výstavní prostory výraznou tvůrčí výzvu. I vizuálně problematické či architektonicky nevyhovující prostředí může být transformováno v atraktivní místo, které nabízí návštěvníkům odlišnou zkušenost oproti tradiční galerii. Zároveň poskytuje autorům širší možnosti práce s instalací – mohou reagovat na konkrétní charakter interiéru a překračovat konvenční model tzv. „white cube“.

Pištorová v této souvislosti reflektuje i ambivalentní vztah k tradičním galerijním prostorům, jejichž neutralita může působit limitujícím dojmem. Naopak alternativní prostředí umožňuje větší míru kurátorské i autorské svobody a činí z prostoru aktivního činitele, který vstupuje do dialogu s vystavenými díly.

Význam nezávislých galerií spatřuje především v této svobodě – jak v možnosti experimentovat a realizovat neobvyklé projekty, tak v otevřenosti vůči publiku bez předem daných očekávání. Právě tato kombinace podle ní vytváří prostor pro autentickou tvorbu i intenzivnější diváckou zkušenost.[15]

14 PIŠTOROVÁ, Petra. *Deset let Galerie Díra, tady a teď. Grantová žádost*. Nepublikovaný dokument. Ostrava, 2025.

15 PIŠTOROVÁ, Petra. Osobní rozhovor, Ostrava, 22. 1. 2026.

Provozovna „Foto – Kino Kolář“ na Tyršově ulici, 1949.

020

021, 022 Výstava Dominiky Sadowské a Karola Stolarka / fotografie z vernisáže výstavy Witness

023–026 Výstava Statement

Činnost Galerie Díra

Činnost Galerie Díra je výrazně formována osobnostmi jejich současných provozovatelek, které určují její dlouhodobou koncepci i každodenní fungování. Jejich role nespočívá pouze v organizačním zajištění provozu, ale zásadně ovlivňuje také kurátorskou strategii a celkové směřování Galerie. Program Galerie tak není redukován pouze na výstavní činnost, ale zahrnuje širší spektrum aktivit, včetně provozu sdílené fotokomory a realizace doprovodných akcí. Tyto jednotlivé složky dohromady vytvářejí komplexní platformu, která propojuje prezentaci současné fotografie s edukací, komunitními aktivitami a podporou autorské tvorby.

Autorky projektu

MgA. Petra Pištorová (absolventka OSU FU bakalářského studia, absolventka FAVU VUT Brno, magisterské studium, grafička) zajišťuje provoz Galerie, projektovou činnost, komunikaci s vystavujícími a kurátory, přípravu výstav a koncepce výstav, dále pak veškeré grafické práce, správu webové stránky a zajišťování financí. Je také kurátorkou výstav.

Mgr. Terezie Foldynová (absolventka bakalářského studia OSU FU, absolventka magisterského studia OSU FF, pedagožka a lektorka) má na starost přípravu programů v rámci fotokomory, organizace a lektorské vedení veškerých workshopů a edukačních programů. Dále pak PR Galerie, správu sociálních sítí a jazykové korektury, od roku 2026 správu webových stránek, přípravu doprovodných textů a rozhovory s autory pro katalog Galerie a příležitostné kustodování.[16]

Petra a Terezie tak mají mezi sebou rozdělené role. Terezie se primárně věnuje fotokomoře, kroužkům a workshopům, zatímco Petra se stará především o Galerii a její celkový provoz, včetně administrativy, dotací a účetnictví. Při přípravě grantových žádostí spolupracují – společně formulují základní téma a anotaci, kterou Petra následně rozpracovává do podrobnější podoby, zatímco Terezie text upravuje a provádí jazykové korektury. Jejich spolupráce je tak založena na vzájemném doplňování.

Kurátorské pojetí Galerie

Cílovou skupinou projektu je široké spektrum návštěvníků se zájmem o současné vizuální umění, fotografii a její experimentální formy. Galerie Díra dlouhodobě propojuje odbornou scénu se studenty i laickou veřejností a nabízí program přístupný různým generacím i úrovním zkušeností.

16 PIŠTOROVÁ, Petra. *Deset let Galerie Díra, tady a teď. Grantová žádost*. Nepublikovaný dokument. Ostrava, 2025.

Významnou část publika tvoří studenti středních a vysokých škol, zejména Fakulty umění Ostravské univerzity, Střední umělecké školy Ostrava a partnerských zahraničních institucí, pro které Galerie představuje místo prvních prezentací, vzdělávacích workshopů i setkání s etablovanými tvůrci. Podstatnou skupinou jsou rovněž pedagogové, teoretici a profesionální umělci, kteří sledují aktuální trendy a využívají Galerii jako prostor pro odborný dialog a spolupráci.

Neméně důležitou část tvoří široká veřejnost hledající kulturní a vzdělávací program v centru města. Díky pestré dramaturgii, filmovým večerům, besedám a workshopům galerie oslovuje rodiny s dětmi, seniory i zájemce o kreativní trávení volného času. Specifickou cílovou skupinou jsou účastníci fotografického kroužku a návštěvníci temné komory, kteří se aktivně podílejí na tvorbě a rozvíjejí vlastní dovednosti.

Projekt oslovuje i návštěvníky městských kulturních akcí, jako je Ostravská muzejní noc, Open Studios či Dny Fajne rodiny, kde Galerie představuje současné umění hravou a přístupnou formou. Díky těmto aktivitám se daří oslovit i publikum, které běžně Galerie nenavštěvuje.

Po celou dobu své existence spolupracuje Galerie Díra se školami a univerzitami v České republice, v roce 2025 navázala spolupráci s Ateliérem fotografie na Institutu fotografie a multimédií Akademie výtvarných umění v Lodži. Snaží se sledovat vývoj jednotlivých studentů na fakultách a nabízí jim možnost realizace jejich výstavních projektů nejen v průběhu studia, ale také po jeho ukončení, kdy je často mnohem složitější získat zpětnou vazbu, kterou po dobu studia získávali od svých pedagogů. Vedle výstav se Galerie soustřeďuje rovněž na provoz sdílené temné komory a realizaci tvůrčích dílen určených zejména studentům a rodinám s dětmi.[17]

Celkově cílí na odbornou i širokou veřejnost, mladou generaci, rodiny i komunitní publikum. Jeho přínos spočívá v propojování generací, profesních skupin a zájmových okruhů v jednom otevřeném kulturním prostoru.

Z předchozích let odhadují galeristky měsíční návštěvnost na 40 osob. Vernisáže navštíví průměrně 60 účastníků, během Ostravské muzejní noci pak až 150 osob. Workshopy mívají kolem 10 účastníků, pravidelný fotokroužek 5 osob.[18]

17 GALERIE Díra. *Galerie Díra – historie a vývoj galerie* [online]. Ostrava: Galerie Díra, 2026 [cit. 2026-02-12]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/galeriedira/

18 PIŠTOROVÁ, Petra. *Deset let Galerie Díra, tady a teď. Grantová žádost*. Nepublikovaný dokument. Ostrava, 2025.

Fotokomora

Fotokomora tvoří důležitý prvek identity Galerie, jež se dlouhodobě věnuje nejen prezentaci, ale i praktickému zkoumání analogové fotografie. Je plně vybavena pro zpracování analogového materiálu a neslouží pouze k autorské tvorbě, ale také k edukativním a komunitním aktivitám.

Pravidelně se zde konají workshopy, během nichž se účastníci mohou seznámit s historickými, alternativními i experimentálními fotografickými technikami. Jedním z nich je například workshop Negativní proces, který je zaměřen na vyvolávání černobílých negativních filmů. Workshop je rozdělen do dvou částí: teoretické a praktické. V teoretické části jsou účastníci seznámeni se základními principy negativního procesu a jednotlivými kroky vyvolávání filmu. V praktické části si následně každý účastník samostatně vyvolá vlastní kinofilm nebo svitkový film.

Workshopy jsou v nabídce také pro žáky základních a studenty středních škol nebo pro rodiny s dětmi. Mezi tyto programy patří například workshopy Strukáž a Camera obscura. Galerie dále organizuje Fotografický kroužek určený především žákům základních škol (dětem od 7 let). Program se zaměřuje na principy a techniky klasické fotografie a může sloužit také jako příprava pro uchazeče o studium fotografie na středních a středních uměleckých školách. V březnu 2026 proběhla historicky první výstava prací dětí z fotografického kroužku, která představila výsledky jejich tvorby vzniklé v rámci fotografického kroužku.

V reakci na zájem veřejnosti Galerie nově otevřela také fotografický kroužek pro dospělé, který aktuálně probíhá jednou měsíčně za účasti tří členek. Do budoucna se počítá i s prezentací jejich tvorby formou výstavy.

Je zde možnost také individuálního kurzu s názvem Základy práce ve fotokomoře. Workshop je určen zájemcům o analogovou fotografii, kteří se zatím neodvážili své filmy a negativy dále zpracovat v temné komoře. Účastníci se během kurzu seznámí se základními postupy negativního procesu, tedy vyvoláním fotografického filmu, i s procesem pozitivním, který zahrnuje zvětšování fotografií na světlocitlivý papír.

Z workshopu si účastníci odnesou kromě nových znalostí také svůj první vyvolaný film, kontaktní kopie negativu určené k rychlému náhledu i vlastnoručně zhotovené zvětšeniny fotografií.[19]

19 Galerie Díra. Sdílená fotokomora [online]. [cit. 2026-04-30]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/sdilena-fotokomora/

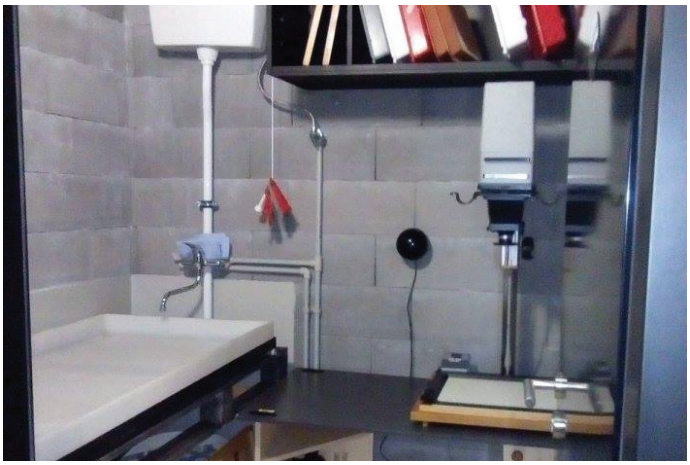

027 Fotokomora v Dole Hlubina

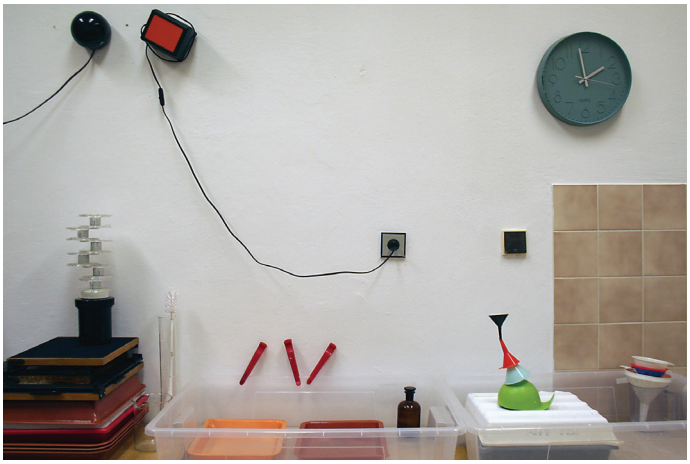

028 Fotokomora v Domě kultury

029 Fotokomora v Domě kultury

030 Fotokomora v Ta Magice

031 Fotokomora v Tyršově 14

032–037 Fotoreport z výstavy Fotokroužku

Doprovodné akce

Doprovodný program byl součástí činnosti Galerie již v předchozích letech, avšak v omezeném rozsahu. Od roku 2024, kdy Galerie Díra začala působit v prostoru na ulici Tyršova 14, se tato programová linie výrazně rozšířila. Vedle výstavních projektů Galerie pravidelně pořádá také literární uvedení publikací, besedy, filmové projekce, workshopy a komunitně orientované akce. Galerie tak funguje jako otevřená platforma pro setkávání různých uměleckých i společenských okruhů.

Rok 2024 byl zahájen literární událostí spojenou s fotografickou scénou. Dne 21. března 2024 proběhl křest knihy *Duše vidí jizvami* věnované osobnosti Otakara Matušky, za účasti Tomáše Pospěcha a Vladimíry Kotra. Na tuto akci navázalo 26. března setkání nad fotografiemi Viktora Koláře staršího, jehož se zúčastnil Lukáš Bártl, spoluautor publikace *Foto Kolář*. Program tak reflektoval významné osobnosti české fotografie a posiloval vazbu Galerie na regionální i celostátní fotografický kontext.

Workshopy tvoří důležitou součást doprovodného programu Galerie. V roce 2024 se uskutečnily workshopy luminografie, camera obscura a fotogramu, zaměřené na experimentální fotografické techniky. Galerie se také zapojila do Ostravské muzejní noci, během níž nabídla workshopy a přednášku Ondřeje Durczaka, který v minulosti v Díře vystavoval.

Program roku 2024 dále rozšířilo literární uvedení českého překladu knihy portugalské autorky Lídie Jorge *Nezapomenutelní* (10. května) a v prosinci beseda *Od Karla Bucháčka k Josefu Koudelkovi* s Tomášem Pospěchem. Doprovodný program tak tematicky oscilloval mezi fotografií, literaturou a odbornou reflexí vizuální kultury.

V roce 2025 Galerie pokračovala v rozvíjení interdisciplinárního charakteru programu. Významnou roli sehrál cyklus KINO ŠQUEERA, realizovaný ve spolupráci s filmovým historikem Martinem Jirouškem. V únoru 2025 proběhla projekce a beseda *Proč má Nosferatu špičaté uši, které křičí?* V březnu následoval pořad věnovaný osobnosti ukrajinského režiséra Alexandra Dovženka (*Lyrikův pád: Život a smrt ukrajinského filmaře Dovženka*) a v květnu projekce s názvem *Oči, co štěkají a vidí za roh*. Filmový cyklus rozšířil působnost Galerie směrem k dějinám kinematografie a filmové teorii.

Další část programu tvořily autorské besedy a komunitní akce. V únoru 2025 se uskutečnila beseda s Jánem Viazaničkou z Paradajs Photo Fest k publikaci *Balkánska dovolenka 2*, v dubnu proběhl program k Mezinárodnímu dni Romů zahrnující čtení, koncert i diskusi. Galerie se rovněž zapojila do festivalového dění prostřednictvím akce Ara fest – Festival romské kultury, jehož součástí byl hudební program (mj. Maxim Muchow). Tím Galerie rozšířila své aktivity směrem k sociálně a kulturně angažovaným tématům.

Dále doprovodný program zahrnoval například komentovanou prohlídku výstavy Libora Fojtíka *Samostatně spolu* (Open studios, 24. dubna 2025) či vernisáž a křest katalogu projektu uměleckého uskupení Viscum Temporalis *Sedmý smysl pátý zrak* (červen 2025). Součástí programu byly také filmové projekce v rámci platformy My Street Films (*Radosti na dně sklenice marmelády*, říjen 2025) a koncert Tomáše Knoflíčka (listopad 2025).

V listopadu proběhl dvoudenní workshop zaměřený na tvorbu černobílého 8mm filmu. Účastníci si vyzkoušeli práci s filmovou kamerou, zpracování světlocitlivého materiálu ve fotokomoře i závěrečnou projekci vzniklých snímků. Workshop byl realizován ve spolupráci s fotografem a filmařem Tomášem Hudečkem a filmovým historikem Martinem Jirouškem.

Z uvedeného přehledu vyplývá, že doprovodný program Galerie Díra v prostoru Tyršova 14 představuje významnou a systematickou součást její činnosti. Galerie zde nefunguje pouze jako výstavní instituce, ale jako širší kulturní platforma propojující fotografii, film, literaturu, hudbu a komunitní aktivity. Tento interdisciplinární a otevřený model dále rozvíjí identitu Galerie, která se dlouhodobě vymezuje vůči konvenčnímu galerijnímu provozu a usiluje o vytváření prostoru pro dialog a sdílenou zkušenost.

Čtení, koncert i beseda k Mezinárodnímu dni Romů

Dovolujeme si Vás srdečně pozvat na besedu s Nikolou Ludlovou ze Společnosti Jindřicha Chalupeckého a Renou Horvátovou, redaktorkou Českého rozhlasu a časopisu Romano vodí (Romská duše), při příležitosti připomenutí Mezinárodního dne Romů. Besedou Vás provede spisovatelka Květoslava Podhradská ze spolku Ostravská nota a pořad doprovodí hudebními vstupy kapela Mištes z Ostravy.
Večer pořádá Ostravská nota a Protimluv.

11. dubna 2025 v 17:00 h.

Galerie Díra
Tyršova 14, 702 00 Moravská Ostrava

Projekt je finančně podpořen

Rodinný workshop ***LUMEN***

NEDĚLE 16. 2. 2025 14:00 — 15:30

Vyzkoušejte si s námi jednu z nejstarších fotografických technik, kterou proslavil ve 40. letech 19. století britský vynálezce William Henry Fox Talbot. Výsledné práce připomínají klasické fotogramy, na rozdíl od nich jsou ale barevné a vznikají mimo prostor temné fotokomory, bez zvětšovacího přístroje a vývojky. Na workshopu budeme kouzlit s ovocem a zeleninou, ze kterých vytvoříme jednoduché, a přesto pozoruhodné barevné kompozice.

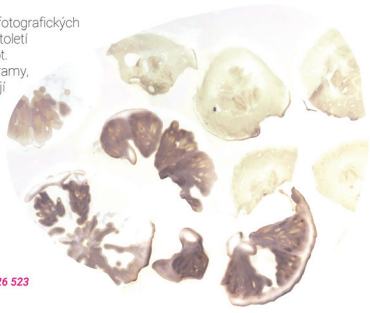

Lektorka workshopu: Terezie Foldynová

Vstupné: 75 Kč dospělý / 40 Kč děti.
Rezervace na galeriedira@gmail.com nebo 776 026 523

Galerie Díra
Tyršova 14, 702 00 Moravská Ostrava

Projekt je finančně podpořen

EX-PO kino SQUEERA GALERIE DÍRA

STŘEDA 12. 2. 2025 17:00 — 18:30
Galerie Díra, Tyršova 14, 702 00 Moravská Ostrava

Galerie Díra Vás zve na ***první promítání kina Škvíra****. Večerem Vás bude provázet odborník na poetiku hrůzy* ***Martin Jiroušek****.*

Proč má Nosferatu špičaté uši, které křičí?

Poetická stylizace němého kina z doby expresionismu a Výmarské republiky patří dodnes k nejvlivnějším uměleckým směrům. Jeden z nejznámějších titulů *Upír Nosferatu, symfonie hrůzy (1921)* se nedávno dočkal rozporuplného hollywoodského remaku *Nosferatu (2024)*. Co zůstalo z jedinečné umělecké koncepce architekta Albina Graua (1884-1971), scénáristy Henrika Galeena (1881-1949) a najatého režiséra Friedricha W. Murnaua (1888-1931)? Jak souvisí filmový expresionismus s výtvarným uměním? A proč je tak významný první autorský film *Pražský student (1913)*? Detailní porovnání restaurované verze filmu z roku 1921 a jiných koncepcí včetně unikátního pojetí Wernera Herzoga.

Projekt je finančně podpořen

EX-PO kino SQUEERA GALERIE DÍRA

STŘEDA 21. 5. 2025 18:30 — 20:00
Galerie Díra, Tyršova 14, 702 00 Moravská Ostrava

Galerie Díra Vás zve na ***besedu*** *s filmovým* ***historikem a odborníkem na poetiku hrůzy*** *Martinem Jirouškem.*

Oči, co štěkají a vidí za roh

Sny a film, dvě spojité nádoby rozpoutaly ty nejpůsobivější umělecké metafory. V případě očí je snový svět filmu především (nejen) doménou surrealismu a osobností jako je Salvador Dali (1904-1989) a Luis Buñuel (1900-1983). *Andaluský pes* (1929) a první zvukový francouzský film *Zlatý věk* (1930) tvoří protikladnou ikonickou dvojici a také otevírají věčný spor mezi výtvarnou a režijní koncepcí díla. Poznatky, které oba autoři získali, se posléze staly vůdypřítomnou poetikou komerční kinematografie s výraznými autorskými osobnostmi. Bez Dalího by například nebyla možná první verze/neverze velkofilmu *Duna* (1976) ani získání Hanse R. Gigera pro *Vetřelce* (1979).

Projekt je finančně podpořen

8MM FILM CINEMATOGRAPHY GALERIE DÍRA

7. 11. - 8. 11. 2025
Galerie Díra, Tyršova 14, 702 00 Moravská Ostrava

Příjměte pozvání na dvoudenní workshop věnovaný analogovému filmování, který povedou tvůrci z CD3 Atelieru. Účastníci si projdou celý proces tvorby černobílého 8mm filmu – od práce s kamerou přes natáčení až po vyvolání a projekci hotového materiálu.V průběhu dvou dnů se naučíte zacházet s 8mm kamerou, vyzkoušíte si natáčení na inverzní materiál, nahlédnete do improvizované filmové laboratoře a zažijete kouzlo ručně vyvolaného filmu při závěrečné veřejné projekci.Workshop je otevřen jak začátečníkům, tak pokročilejším zájemcům o analogovou kinematografii.

Kapacita je omezena na 8 osob.
Své přihlášky zasílejte prostřednictvím emailové adresy galeriedira@gmail.com.

Projekt je podpořen

038–043 Pozvánky na doporvodné akce

044, 045 Workshop 8mm film

046, 047 Ostravská nota

Srovnání Galerie Díra s galeriemi Fiducia a Opera v Ostravě

V kontextu ostravské výstavní scény patří mezi významné instituce pracující s fotografií vedle Galerie Díra také Galerie Fiducia a Galerie Opera. Přestože všechny tři galerie fotografii prezentují, jejich institucionální zázemí, dramaturgická koncepce i role v místním kulturním prostředí se liší.

Galerie Fiducia je součástí širšího nezávislého kulturního centra Fiducia, které se dlouhodobě zaměřuje na vzdělávání, podporu občanské společnosti a rozvoj kritického dialogu. Každoročně pořádá řadu výstav, přednášek, diskusí a dalších akcí věnovaných současnému umění, literatuře, architektuře i historii. Fotogalerie Fiducia, fungující v rámci tohoto centra, poskytuje platformu pro prezentaci českých i zahraničních fotografů a profiluje se jako prostor podporující angažované a kritické myšlení ve vztahu k veřejnému prostoru. Fotografie zde představuje významnou součást programu, avšak je zasazena do širšího interdisciplinárního a společenského rámce.[20]

Galerie Opera se nachází v prostorách Divadla Jiřího Myrona a zaměřuje se především na fotografii a výtvarné umění, zejména autorů z regionu. K počátkům Galerie se vyjádřil Vladimír Birgus, vedoucí Institutu tvůrčí fotografie v Opavě, s nímž je Galerie od počátku úzce spjata: *„Oficiálně Galerie Opera vznikla v březnu 1994, kdy během návštěvy představitelů ostravské radnice v Remeši byla podepsána smlouva mezi městem Ostravou a remešským fotografickým spolkem Priorité Ouverture pod vedením Jeana-Marie Lecomta o pořádání fotografických výstav v Divadle Jiřího Myrona. Od března 1995, kdy jsme uvedli výstavu Josefa Koudelky Černý trojúhelník, připravuji ve spolupráci s kolegy výstavy, které v Galerii Opera uvádí Institut tvůrčí fotografie SU.“* (Birgus, odpověď na dotazník, 2026).[21]

Výstavní činnost tak zahrnuje prezentace etablovaných autorů i mladých tvůrců, včetně studentské a pedagogické tvorby. Galerie Opera představuje prostor, kde se setkává profesionální výstavní provoz s akademickým prostředím, přičemž fotografie zde tvoří důležitou, avšak nikoli výlučnou složku programu.

Galerie Díra profiluje svou činnost především prostřednictvím fotografického média, zároveň však otevírá prostor i pro multimediální projekty. Dramaturgie je dlouhodobě soustředěna na fotografické výstavy a práci s instalací, přičemž významnou roli hraje také sdílená fotokomora a realizace workshopů, které rozšiřují výstavní aktivity směrem k praktické a komunitní rovině.

20 HAIKEROVÁ, Nikola. Vliv Fakulty umění na ostravskou kulturní scénu. Ostrava, 2025. Diplomová práce. Ostravská univerzita, Fakulta umění [online].

21 ZEMAN, Miroslav. Fotografické výstavy ITF v Galerii Opera v Ostravě od roku 2013. Opava, 2018. Diplomová práce. Slezská univerzita v Opavě, Institut tvůrčí fotografie. s.24.

Z porovnání vyplývá, že zatímco Galerie Fiducia začleňuje fotografii do širšího kulturního a společenského kontextu a Galerie Opera ji prezentuje v regionálně i akademicky propojeném rámci, Galerie Díra představuje specializovaný prostor primárně zaměřený na fotografii, který je však otevřen i multimediálním projektům a jejich prezentaci v autonomním institucionálním modelu.

Podle Tomáše Pospěcha, který s Galerií dlouhodobě spolupracuje a realizoval zde také vlastní výstavu, zaujímá Galerie Díra důležité místo v českém, ale i širším středoevropském kulturním prostoru. Upozorňuje na to, že fotograficky zaměřených galerií je v současnosti jen omezené množství a pouze některé z nich se systematicky věnují také mladší generaci autorů. Právě v tomto ohledu považuje činnost Galerie za zásadní, neboť se jí daří oslovovat publikum napříč generacemi a vytvářet živé prostředí pro současnou fotografii.

Zároveň poukazuje na její alternativnější charakter, který vychází i z proměnlivosti výstavních prostor a otevřenosti vůči experimentu. Galerie podle něj častěji prezentuje studenty a nastupující autory, případně zavedené tvůrce s méně konvenčními projekty. Ve vztahu k dalším ostravským institucím, zejména k Galerii Fiducia, tak plní doplňující roli a společně vytvářejí pestrou a funkční platformu pro prezentaci fotografie.[22]

22 POSPĚCH, Tomáš. Odpovědi na otázky k výstavní činnosti Galerie Díra. In: KNOBOVÁ, Barbora. Vlastní výzkum – dotazníkové šetření mezi kurátory galerie. 2026. Nepublikované.

Vizuální styl

Vizuální styl je pro galerii důležitým nástrojem komunikace s veřejností a pomáhá vytvářet její jednotnou identitu. Galerie Díra si od počátku udržuje konzistentní vizuální styl, který přispívá k její snadné rozpoznatelnosti. Typickým znakem je minimalistické grafické řešení s čistou typografií a dostatkem volného prostoru, které klade důraz především na prezentaci fotografií jako hlavního vizuálního prvku.

Autorkou loga Galerie je Zuzana Šrámková, která patří mezi její zakladatelky. Logo vzniklo v roce 2016 a vychází z principu dírkové komory (camera obscura), tedy jednoduchého optického zařízení, v němž světlo prochází malým otvorem do uzavřeného prostoru a na protější stěně vytváří převrácený obraz vnějšího prostředí. Tento princip je v názvu Galerie využit symbolicky a odkazuje jak k podstatě fotografického média, tak k práci v temné komoře, která je součástí Galerie od jejího založení.

Logo je využíváno napříč veškerou vizuální komunikací instituce – objevuje se na webových stránkách, sociálních sítích, ve výstavních materiálech i v katalozích. Na vizuální podobě plakátů a pozvánek se dlouhodobě podílí Petra Pištorová, která je autorkou grafiky již z období působení Galerie na Hlubině a v Domě kultury. V době přesunu do prostoru Ta Magika tuto roli dočasně převzala Karolína Petrůjová. Současná podoba vizuální komunikace Galerie z těchto návrhů vychází a na její tvorbě se opět podílí Petra Pištorová.

Nedílnou součást vizuální identity Galerie tvoří také dokumentace vernisáží a doprovodných akcí. Na ní se pravidelně podílí Marie Hyblerová, studentka střední školy, kterou provozovatelky označují za „dvorní fotografku“ Galerie. Její snímky přispívají k utváření konzistentní vizuální prezentace, zejména v online prostředí. Na dokumentaci se příležitostně podílejí i další studenti.

Součástí prezentace Galerie je také její publikační a propagační činnost. Galerie využívá především online prostředí, zejména webové stránky a sociální sítě (facebook a instagram), které slouží k informování veřejnosti o aktuálních výstavách, doprovodných programech a dalších aktivitách. Informace o dění v Galerii vychází také mimo jiné v ostravském čtvrtletníku Revue Protimluv.

Katalogy

Vydávání katalogů představuje důležitou součást dokumentační a publikační činnosti Galerie Díra. Od roku 2021, kdy Galerie získala grantovou podporu, se katalog stal pravidelnou součástí každého výstavního projektu. Cílem této iniciativy je zachovat výstavy také v trvalé podobě a vytvořit hmatatelný výstup, který přetrvá i po skončení časově omezené instalace. Od 1. do 19. čísla zajišťoval tisk grafický ateliér Art D – Grafický

ateliér Černý, s. r. o., od 20. čísla katalogy tiskne Tiskárna Helbich, a. s. Autorkou grafického designu katalogů je Petra Pištorová; výjimku tvoří publikace č. 9 až 15, jejichž autorkou byla Karolína Petrůjová (nyní Dvořák).

Katalogy mají poměrně jednotnou strukturu. Na titulní straně jsou uvedeny základní identifikační údaje, tedy název Galerie, jméno autora a název výstavy. Publikace dále obsahují krátký kurátorský nebo interpretační text, který uvádí fotografický soubor do širšího kontextu a přibližuje hlavní témata autorovy tvorby. Významnou část katalogů tvoří reprodukce vystavených fotografií, díky nimž je možné nahlédnout do podoby výstavního projektu i mimo samotný galerijní prostor. V některých případech jsou katalogy doplněny také o rozhovory s autory či kurátory, které rozšiřují interpretační rámec výstav. Celkově bylo v rámci katalogů publikováno pět rozhovorů – se studenty FUD UJEP k výstavě *Citlivý pařez*, s Vladimírou Kotrou k výstavě Otakara Matušky, s Libuší Jarcovjákovou, Iren Stehli a k výstavě *Witness* s Dominikou Sadowskou a Karolem Stolarkem. Rozhovory s autory a kurátory vedla Terezie Foldynová.

Jednotlivé katalogy se liší především tematickým zaměřením textů. Například katalog k výstavě Petra Hrubeše reflektuje proces vzniku inscenované fotografie a soustředí se na moment přípravy scény před samotným fotografováním. Naopak katalog věnovaný Michalu Kalhousovi pracuje s motivem zrcadla jako metafory sebereflexe a ohlédnutí za autorovou tvorbou. Specifický charakter má katalog připomínající fotografa Otakara Matušku, který je koncipován jako vzpomínkový text zdůrazňující jeho význam pro ostravskou fotografickou scénu.

Katalogy Galerie Díra jsou vydávány v menším nákladu, což odpovídá charakteru Galerie jako nezávislé výstavní platformy. Představují důležitý nástroj dokumentace a archivace. Jednotný grafický styl katalogů zajišťuje grafická designérka a umělecká ředitelka Galerie Petra Pištorová, což přispívá k vizuální kontinuitě celé edice. Projekt vydávání katalogů je v současnosti finančně podporován Galerií Díra, tiskárnou Helbich, městem Ostrava a Ministerstvem kultury České republiky.

Obrazové ukázky z katalogů jsou v této práci dále využity v kapitole věnované vybraným stěžejním výstavám.

V Díře je možné zakoupit časopis *Fotograf Magazine* i odborné a autorské publikace, například *Přidušené město* Karla Bucháčka, *Vzhůru do dolů* Ondřeje Durczaka, *Všetko, čo nás spája* Kvet Nguyen či *Domov* Jany Šturdíkové. K dispozici jsou také katalogy k výstavám, které si návštěvníci mohou zdarma odnést. Vstupné na výstavy je dobrovolné.

díra

Galerie Díra
Program

ČTVRTEK 9. 5. 2024 v 18:00
Zahájení výstavy Homo Photographicus

Výstava studentů ateliéru Fotografie FMK UTB ve Zlíně
Patrik Fica, Pavel Hála, Kristína Kordiaková, Kateřina Lebedová, Martin Matula a Simona Škamradová
kurátorky výstavy: Lucia L. Fišerová, Silvia Saparová

PÁTEK 10. 5. 2024 v 19:00
Uvedení knihy Lídie Jorge, Nezapomenutelní

Nakladatelství Protimluv představuje román *Nezapomenutelní* oceňované portugalské autorky Lídie Jorge, jejíž díla byla přeložena do více než 20 jazyků. V češtině půjde o vůbec první uvedení autorčiny knihy, jejíž příběh je zasazen do období tzv. Karafiátové revoluce z roku 1974, portugalské obdoby české Sametové revoluce. O románu pobeseduje překladatelka Lucie Lachoutové Natal da Luz, úryvky z knihy přečte herečka Magdaléna Holcová z Divadla Petra Bezruče v Ostravě. Večerem provází Jiří Macháček, šéfredaktor nakladatelství.

ČTVRTEK 30. 5. 2024 v 16:00 - 18:00
Workshop FOTOGRAM

Workshop v rámci programu **Dny Fajne rodiny**. Fotografická technika, která se provádí v temné komoře pomocí zvětšovacího přístroje.
Na citlivé vrstvě fotografického papíru se vytvoří kompozice z různých předmětů a následně osvítí. Vzniká kontrastní černobílý obraz zvaný fotogram, též Rayogram podle avantgardního umělce Mana Raye, který tuto techniku hojně využíval ve své tvorbě.
Rezervace na fotogofest@gmail.com, cena: 50,- Kč / osobu

SOBOTA 1. 6. 2024 v 10:00 - 13:00
Workshop Vyrob si vlastní fotoaparát

Workshop v rámci programu **Dny Fajne rodiny**. Přijďte si k nám vyzkoušet hokusy-pokusy s plechovkami a krabicemi od bot, které nám po drobném zásahu poslouží jako primitivní fotoaparát. Vrátíme se v čase a budeme fotografovat jako vynálezci v 19. století. Vytvořené fotografie si každý z účastníků sám vyvolá v temné komoře a "fotoaparát" si odnesete domů.
Rezervace na fotogofest@gmail.com, cena: 50,- Kč / osobu

ČTVRTEK 13. 6. 2024 v 17:00
Zahájení výstavy klauzurních prací Ateliéru fotografie Ostravské univerzity

SOBOTA 15. 6. 2024 v 17:00 - 22:00
Ostravská muzejní noc v Galerii Díra

V rámci festivalu Ostravská muzejní noc jsme si pro Vás připravili bohatý program. Workshop STRUKÁŽ, CAMERA OBSCURA A KYANOTYPIE. Na programu je také beseda s Ondřejem Durczakem *Ostrava v časech minulých i přítomných*. Program noci najdete podrobněji na www.ostravskamuzejninoc.cz

ČTVRTEK 20. 6. 2024 v 18:00
Zahájení výstavy Dva námořníci hledali loď a ztratili vodu

Výstava Mariny Dolgikh a Iuliia Romashkina,
studentky ateliéru Fotografie FUD UJEP Lukáše Janského a Silvie Milkové

Bližší informace k výstávám a doprovodnému programu Galerie Díra na www.fotogo.info / kontakt: 722 486 095 a fotogofest@gmail.com

Galerie Díra, Tyršova 14, 702 00 Moravská Ostrava

Partneři projektu: protimluv, Dny Fajne rodiny, OSTRAVSKÁ MUZEJNÍ NOC

Projekt je finančně podpořen: OSTRAVA!!!, MINISTERSTVO KULTURY

díra

Galerie Díra
Program

ČTVRTEK 21. 3. 2024 v 17:30
Křest knihy Otakar Matušek, Duše vidí jizvami

ÚTERÝ 26. 3. 2024 v 18:00
Setkání nad fotografiemi Viktora Koláře st.

Srdečně vás zveme na besedu spojenou s promítáním neznámých snímků Viktora Koláře staršího, které představí Lukáš Bártl, spoluautor knihy Foto Kolář. Místo je stejné. Tyršova 14. V minulém století ateliér výrazného ostravského fotoreportéra, dnes fotografická galerie s fotokomorou.
Vraťme se společně v čase...

ČTVRTEK 4. 4. 2024 v 15:00 - 17:00
Workshop FOTOGRAM

Rezervace na fotogofest@gmail.com, cena: 850,- Kč / osobu
Tvůrčí dílna věnovaná oblíbené výtvarné technice, která je stará jako fotografie sama. Oblíbili si ji zvláště avantgardní umělci, ale mnohé fascinuje i dnes.

ČTVRTEK 4. 4. 2024 v 18:00
Zahájení výstavy Adam Kencki, Hermíno, přines klacek!

NEDĚLE 7. 4. 2024 v 10:00
Povelikonoční workshop pro rodiny s dětmi

Vstupné: 50,- Kč / osobu
Recyklace-transformace. Kouzlení se starým fotografickým papírem.
Vhodné pro děti od 5 let.

ČTVRTEK 18. 4. 2024 v 15:30 - 18:30
Workshop: Vyvolávání čb filmu

Povinná rezervace, cena: 1 000,- Kč / osobu
Seznámení s procesem vyvolávání černobílých negativních filmů.

NEDĚLE 21. 4. 2024 v 10:00
Workshop pro rodiny s dětmi

Vstupné: 50 Kč / osobu
Co to je lu-mi-no-gra-fi-e? Malování světlem!!! Legrace zaručena!!!
Vhodné pro všechny věkové kategorie.

Bližší informace k výstávám a doprovodnému programu Galerie Díra na www.fotogo.info / kontakt: 722 486 095 fotogofest@gmail.com

Galerie Díra, Tyršova 14, 702 00 Moravská Ostrava

Projekt je finančně podpořen: OSTRAVA!!!, MINISTERSTVO KULTURY

048, 049 Program Galerie na sociálních sítích (na facebooku)

050 Odborné autorské publikace k zakoupení

051 Odborné autorské publikace k zakoupení

052 Produkty s logem Galerie k zakoupení

053 Katalogy Galerie k rozebrání

Výstavní činnost

Kulturní centrum Důl Hlubina (2016–2019, 11 výstav)

Datum	Vystavující	Název výstavy	Kurátor
8. 12. 2016–12. 1. 2017	Vladimír Koštial (1912–2001)	Hledání	Lucie Petrůjová (*1971)
6. 4. 2017–8. 5. 2017	Jaroslav Kocián (*1979)	Surela	autor ve spolupráci s galeristkami
11. 5. 2017–8. 6. 2017	Ondřej Durczak (*1989)	Karvinsko	autor ve spolupráci s galeristkami
13. 7. 2017–31. 8. 2017	Terezie Foldynová (*1985)	Quo vadis?	Terezie Foldynová (*1985)
13. 9. 2017–8. 11. 2017	Tomáš Pospěch (*1974)	Češství	autor ve spolupráci s galeristkami
9. 11. 2017–10. 1. 2018	Peter Fabo (*1983)	Vlna	Jiří Ptáček (*1975)
26. 1. 2018–8. 3. 2018	Karolína Matušková/ Tereza Švecová	#Perpetua	Imrich Veber (*1987) a autorky
29. 6. 2018–31. 8. 2018	Lenka Sedláčková (*1977)	Hunted	Ondřej Durczak (*1989)
17. 10. 2018–29. 11. 2018	Vojtěch Sláma (*1974)	35 milimetrů	Petra Pištorová (*1993)
2. 1. 2019–14. 2. 2019	Pavel Matoušek (*1989)	Images of experience	Terezie Foldynová (*1985)
18. 2. 2019–5. 4. 2019	David Mackovič (*1997)	Jerusalemdajly	Petra Pištorová (*1993)

Dům kultury města Ostravy (2020–2022, 7 výstav)

Datum	Vystavující	Název výstavy	Kurátor
26. 1. 2021–26. 2. 2021	Miloš Budík (1935-2023)	Nalezeno II.	Lukáš Bártl (*1982)
13. 4. 2021–24. 5. 2021	studentky SUŠ Ostrava: Veronika Mikulová/Anna Pelikánová	Fotograf2	Jaroslav Kocián (*1979)
2. 6. 2021–31. 8. 2021	studenti ateliéru fotografie FUD UJEP: Magdalena Dubnová/Jaromír Harna/ Anna Minářová	Citlivý pařez	Pavel Matoušek (*1989)
20. 9. 2021–15. 11. 2021	Jan Dytrych (*1980)	GEN1980	Štěpánka Stein (*1976)
25. 1. 2022–28. 2. 2022	Vladislav Jasiok (*1956)	Místa, která už nejsou tím, čím byla	Terezie Foldynová (*1985)
12. 5. 2022–8. 6. 2022	Matěj Damek (*1993)	Noční motýli	Matěj Damek (*1993), Terezie Foldynová (*1985) text v katalogu
8. 6. 2022–30. 6. 2022	studenti ateliéru fotografie FUD UJEP: Alex Fürstů, Jan Koláček a Kateřina Nová	Příliš vysoký schod	Pavel Matoušek (*1989)

Ta Magika (2022–2023, 9 výstav)

Datum	Vystavující	Název výstavy	Kurátor
30. 9. 2022–28. 10. 2022	Otakar Matušek (1953–2022)	Vzpomínka	Vladimíra Kotra (*1990)
3. 11. 2022–31. 12. 2022	Libuše Jarcovjáková (*1952)	Vietnamská komunita v Československu v 80. letech	Petra Pištorová (*1993)
16. 1. 2023–24. 2. 2023	Vojtěch Vítek (*1999)	Pofel	Terezie Foldynová (*1985)
28. 2. 2023–19. 4. 2023	studenti Ateliéru fotografie (AFO) z Brněnského FaVU: Yehor Simakov, Veronika Karasová, Sára Hold, Roman Hruda, Rain Avarmaa, Bence Madas, Klára Liptáková, Jamie Hrabců, Igor Chogol, Lucia Bergamaschi	What Time Is Love	Ivars Gravlejs (*1979) aka Sunny Bumbulītis
27. 4. 2023–31. 5. 2023	student SŠUD a VOŠ Brno Šimon Mach	Odložená paměť	autor ve spolupráci s Vojtěchem Slámou(*1974) (vedoucí jeho práce)
6. 6. 2023–31. 7. 2023	studenti ateliéru fotografie FUD UJEP: Martin Pecha (*1999) a Lev Zlokazov (*1998)	V kapkách deště	Pavel Matoušek (*1989)
26. 9. 2023–31. 10. 2023	Jaroslav Pulicar (*1954)	Kontrolní inventura	Petra Pištorová (*1993)
9. 11. 2023–31. 12. 2023	Boris Németh (*1979)	Bratislava – Košice a späť	autor ve spolupráci s galeristkami
11. 1. 2024–31. 1. 2024	studenti ITF v Opavě: Dita Valachová, Jakub Hayne, Petr Foltýn, Sandra Sedlecká, Petr Moško, Katarzyna Heczko Bodora, Pavel Křeček, Lenka Vaculínová, Valdemar Bednarz, Katarzyna Szwarc	projekt Šedá zóna	Terezie Foldynová (*1985)

Tyršova 14 (od 2024, 18 výstav)

Datum	Vystavující	Název výstavy	Kurátor
28. 2. 2024–2. 4. 2024	Julie Petrůjová (*2001)	Obuju si gumáky a jdu na zákusek	Julie Petrůjová (*2001)
4. 4. 2024–6.5. 2024	Adam Kencki (*1986)	Hermíno, přines klacek!	Lukáš Bártl (*1982)
9. 5. 2024–7. 6. 2024	studenti zlínského ateliéru Fotografie FMK UTB: Patrik Fica, Pavel Hála, Kristína Kordiaková, Kateřina Lebedová, Martin Matula, Simona Škamradová	HOMO PHOTOGRAPHI-CUS	Silvie Saparová (*1975) a Lucía L. Fišerová (*1977)
13. 6. 2024–19. 6. 2024	klauzurní práce studentů ateliéru Fotografie FU OU: Anastasiia Perets, Johanka Vohnoutová, Jan Hradil, Matej Kocúr, Julie Petříková, Lukáš Centek, Matyáš Doležal, Oleksandra Tsivkach, Antonín Šmotek	Choď a foť	Lukáš Bártl (*1982)
20. 6. 2024–31. 7. 2024	ateliér Fotografie FUD UJEP v Ústí nad Labem: Marina Dolgikh a Iuliia Romashkina	Dva námořníci hledali loď a ztratili vodu	Pavel Matoušek (*1989)
25. 9. 2024–14. 10. 2024	Barbora Cicoňová (*1995)	Prítomné miesta	Lukáš Bártl (*1982)
16. 10. 2024–15. 11. 2024	Iren Stehli (*1953)	Libuna	Petra Pištorová (*1993)
19. 11. 2024–31. 12. 2024	Karel Bucháček (1932–2008)	Kronika normalizace	Tomáš Pospěch (*1974)
22. 1. 2025–19. 2. 2025	ateliér fotografie Fakulty umění Ostravské univerzity: Lukáš Centek, Matyáš Doležal, David Horký, Matej Kocúr, Oleksandra Tsivkach, Johanka Vohnoutová	Paměť	Lukáš Bártl (*1982)
26. 2. 2025–21. 3. 2025	Kvet Nguyen (*1995)	Priestory spomínania	Petra Pištorová (*1993)
26. 3. 2025–24. 4. 2025	Libor Fojtík (*1977)	Samostatně spolu	Libor Fojtík (*1977), Tomáš Pospěch (*1974) autor textu

29. 4. 2025–23. 5. 2025	Dominika Sadowská (*1977) & Karol Stolarek	Witness - audiovizuální instalace	Dominika Sadowská & Karol Stolarek, Terezie Foldynová (*1985) rozhovor
3. 6. 2025–17. 7. 2025	expedice Viscum Temporalis: BcA. Alex Fürstů, Petra Javůrková, BcA. Michal Lukáč, kandidát Ph.D. MgA. Pavel Matoušek, MgA. Silvie Milková, Ph.D., MgA. Anna Minářová, Lukáš Richter	Sedmý smysl, pátý zrak	Pavel Matoušek (*1989), Silvie Milková (*1976)
24. 9. 2025–17. 10. 2025	Michal Kalhous (*1967)	Co se zrcadlí v mém malém kulatém zrcátku	Lukáš Bártl (*1982)
22. 10. 2025–17. 11. 2025	Tomáš Souček (*1975)	Otisk	Petra Pištorová (*1993)
19. 11. 2025–8. 12. 2025	Petr Hrubeš (*1975)	Před	Lukáš Bártl (*1982)
10. 12. 2025–31. 12. 2025	Lucia L. Fišerová (*1977) & Peter Pikulík (*1994)	Ubohá výstava	Lucia L. Fišerová (*1977)
19. 2. 2026–19. 3. 2026	Soltan Karabashev (*2001) a Francesco Sanvito (*2001)	Od vidím do nevidím	Adam Kencki (*1986)
20. 3. 2026	Fotokroužek galerie Díra	Jednodenní výstavka	Terezie Foldynová (*1985)
24. 3. 2026–17. 4. 2026	Studenti Ateliéru fotografických aktivit ASP v Lodži: Wojtek Grum, Marcin Krężel, Amelia Laskowska, Nebula Puff [C], Kalina Opala, Pola Strusińska	STATEMENT	Dominika Sadowska (1977), Paweł Giza (*1990)

Analýza výstavního programu Galerie Díra

Výstavní program Galerie Díra byl analyzován na základě přehledu výstav realizovaných v jednotlivých výstavních prostorách v období let 2016–2026. Galerie během této doby působila postupně ve čtyřech hlavních lokalitách: v Kulturním centru Důl Hlubina, v Domě kultury města Ostravy, v prostoru Ta Magika a následně v galerii na ulici Tyršova 14.

Počet výstav podle výstavního prostoru

Výstavní prostor	Počet výstav
Důl Hlubina	11
Dům kultury města Ostravy	7
Ta Magika	9
Tyršova 14	18
Celkem	**45**

Z hlediska počtu výstav se jako nejaktivnější ukázal současný prostor Tyršova 14, který hostil největší počet výstav. Tento fakt lze interpretovat jednak stabilizací provozu Galerie, jednak rozšířením její programové koncepce. Předchozí prostory – zejména Důl Hlubina – představovaly spíše počáteční fázi činnosti Galerie, která se postupně profesionalizovala a získávala širší institucionální zázemí.

Vystavující

Prostor	Muži	Ženy	Kolektiv	Tvůrčí duo
Důl Hlubina	8	2	0	1
Dům kultury města Ostravy	4	0	2	1
Ta Magika	4	1	4	0
Tyršova 14	6	4	6	3
Celkem	**22**	**7**	**12**	**5**

Mezi samostatně vystavujícími převažují muži nad ženami. Mužským autorům byla věnována celá polovina všech prezentovaných výstav. Zhruba jedna čtvrtina výstav představovala kolektivy zejména mladých autorů. Ženské autorky vystavovaly samostatně v sedmi případech, dále ve čtyřech případech v autorské dvojici (z toho ve dvou případech dvou autorek). V individuálních výstavách a tvůrčích dvojicích tak bylo představeno dílo 13 žen (oproti 26 mužům). Dále byly ženy zastoupeny také v kolektivních

výstavách. Ve čtyřech případech byli kurátory ženských autorek muži, ve všech ostatních případech byly kurátorkami ženských autorek ženy, případně samotné autorky ve spolupráci s galeristkami.

Kurátor muž, autorka žena/y

Datum	Autorka	Název výstavy	Kurátor
26. 1.2018–8. 3. 2018	Karolína Matušková / Tereza Švecová	#Perpetua	Imrich Veber a autorky
29. 6. 2018–31. 8. 2018	Lenka Sedláčková	Hunted	Ondřej Durczak
13. 4. 2021–24. 5. 2021	Veronika Mikulová / Anna Pelikánová	Fotograf2	Jaroslav Kocián
25. 9. 2024–14. 10. 2024	Barbora Cicoňová	Prítomné miesta	Lukáš Bártl

Kurátorka žena, autorka žena/y

Datum	Autorka	Název výstavy	Kurátorka
13. 7. 2017–31. 8. 2017	Terezie Foldynová	Quo vadis?	Terezie Foldynová
28. 2. 2024 –2. 4. 2024	Julie Petrůjová	Obuju si gumáky a jdu na zákusek	Julie Petrůjová
3. 11. 2022–31. 12. 2022	Libuše Jarcovjáková	Vietnamská komunita v Československu v 80. letech	Petra Pištorová
16. 10. 2024–15. 11. 2024	Iren Stehli	Libuna	Petra Pištorová
26. 2. 2025–21. 3. 2025	Kvet Nguyen	Priestory spomínania	Petra Pištorová

Tvůrčí duo žena/muž

Datum	Autoři	Název výstavy	Kurátor
29. 4. 2025–23. 5. 2025	Dominika Sadowská & Karol Stolarek	Witness – audiovizuální instalace	Terezie Foldynová
10. 12. 2025–31. 12. 2025	Lucia L. Fišerová & Peter Pikulík	Ubohá výstava	Lucia L. Fišerová (*1977)

Přehled kurátorů galerie Díra během prvních 10 let existence

Jméno (spolu)kurátora	Počet výstav
Lukáš Bártl	7
Petra Pištorová	7
Terezie Foldynová	6
Pavel Matoušek	5
Tomáš Pospěch	2
Jaroslav Kocián Jiří Ptáček Ondřej Durczak Vladimír Kotra Ivan Gravlejs Lucia L. Fišerová Lucía L. Fišerová a Silvie Saparová Adam Kencki Dominika Sadowská a Karol Stolarek Dominika Sadowská a Pawel Giza Lucie Petrůjová Štěpánka Stein Julie Petrůjová Vojtěch Sláma	1

Z tabulky kurátorů vyplývá, že výstavní program Galerie je výrazně formován úzkým okruhem klíčových osobností. Největší podíl na kurátorské činnosti mají Terezie Foldynová, Petra Pištorová a Lukáš Bártl. Vedle nich se v programu objevují další kurátoři, jako například Pavel Matoušek. Zároveň je patrný poměrně široký okruh jednorázově zastoupených kurátorů, což ukazuje na otevřenost Galerie vůči externí spolupráci a různorodým kurátorským přístupům.

Celkově lze kurátorskou strukturu charakterizovat jako kombinaci stabilního interního vedení a příležitostné externí spolupráce, což umožňuje jak kontinuitu dramaturgie, tak její průběžné obohacování o nové perspektivy.

Věková struktura autorů výstav

Věková skupina dle roku narození	Počet výstav	Podíl
Před 1960	6	13 %
1960–1979	13	29 %
1980–1999	16	36 %
2000+	4	9 %
Kolektivy	10	22 %
Celkem	**45**	**100 %**

Z věkové struktury vystavujících autorů vyplývá, že výstavní program Galerie je výrazně orientován na mladší a střední generaci umělců. Nejpočetnější skupinu tvoří autoři narození v letech 1980–1999, kteří představují přibližně třetinu všech realizovaných výstav. Tato generace se nachází ve fázi aktivní umělecké produkce a často již disponuje určitou mírou profesního ukotvení, což odpovídá charakteru Galerie jako platformy pro současnou fotografickou tvorbu.

Významné zastoupení má rovněž generace autorů narozených mezi lety 1960–1979, tedy etablovaní umělci středního věku. Jejich přítomnost v programu přispívá k jeho stabilitě a kvalitativnímu ukotvení, zároveň však nevytváří dominantní složku dramaturgie. Naopak autoři narození před rokem 1960 se objevují spíše okrajově a jejich výstavy lze interpretovat jako doplnění programu o významné osobnosti starší generace.

Specifickou roli v rámci výstavního programu hrají kolektivní projekty, především studentské výstavy, které tvoří přibližně pětinu všech realizací. Tyto projekty svědčí o otevřenosti Galerie vůči nastupující generaci autorů a zároveň poukazují na její funkci jako prostoru pro experiment a prezentaci školních ateliérů. Nejmladší autoři narození po roce 2000 se objevují především v těchto kolektivních projektech nebo v rámci samostatných výstav v poslední fázi fungování Díry

Tabulka: kolektivní výstavy

Datum	Kolektiv	Název výstavy	Prostor
2. 6. 2021–31. 8. 2021	studenti ateliéru fotografie FUD UJEP	Citlivý pařez	Dům kultury
8. 6. 2022–30. 6. 2022	studenti ateliéru fotografie FUD UJEP	Příliš vysoký schod	Dům kultury
28. 2. 2023–19. 4. 2023	studenti Ateliéru fotografie FaVU VUT	What Time Is Love	Ta Magika
6. 6. 2023–31. 7. 2023	studenti ateliéru fotografie FUD UJEP	V kapkách deště	Ta Magika
11. 1. 2024–31. 1. 2024	studenti ITF Opava	projekt Šedá zóna	Ta Magika
9. 5. 2024–7. 6. 2024	studenti FMK UTB Zlín	HOMO PHOTO-GRAPHICUS	Tyršova 14
13. 6. 2024 –19. 6. 2024	studenti FU OU	Choď a foť	Tyršova 14
20. 6. 2024–31. 7. 2024	studenti ateliéru fotografie FUD UJEP	Dva námořníci hledali loď a ztratili vodu	Tyršova 14
22. 1. 2025–19. 2. 2025	ateliér fotografie FU OU	Paměť	Tyršova 14
3. 6. 2025–17. 7. 2025	expedice Viscum Temporalis	Sedmý smysl, pátý zrak	Tyršova 14
24. 3. 2026–17. 4. 2026	studenti ASP Lodž	STATEMENT	Tyršova 14

Kolektivní výstavy tvoří významnou součást výstavního programu Galerie a jsou zastoupeny napříč celým sledovaným obdobím. Převládají především projekty studentských ateliérů, což ukazuje na systematickou orientaci galerie na podporu nastupující generace autorů a spolupráci s uměleckými školami. Výraznější koncentrace těchto výstav v novější fázi (Tyršova 14) zároveň naznačuje posilování role Galerie jako platformy pro experimentální a pedagogicky orientované projekty.

Výstavní program galerie Díra vykazuje generačně vyváženou strukturu s důrazem na současnou tvorbu mladších autorů, doplněnou o selektivní prezentaci etablovaných i starších osobností. Galerie tak vytváří prostor pro dialog mezi různými generacemi umělců a současně podporuje kontinuální obnovu umělecké scény.

Z hlediska kurátorské praxe je patrná kombinace externích kurátorů, autorského kurátorství a spolupráce s provozovatelkami galerie. Tento model umožňuje flexibilní dramaturgii a zároveň podporuje vznik různorodých výstavních koncepcí.

Galerie Díra vytváří platformu pro prezentaci současné fotografie, která propojuje etablované autory, mladou generaci fotografů i studentské projekty a přes stále převládající vyšší počet mužských autorů, také dosti výrazně ženské autorky. Program Galerie tak reflektuje aktuální tendence v české fotografické scéně a současně podporuje regionální kulturní prostředí Ostravy.

Vybrané stěžejní výstavy

Galeristky vycházejí při sestavování výstavního programu z předem zvolených témat, na jejichž základě oslovují konkrétní autory, jejichž tvorba s daným tématem souzní. Výběr probíhá zpravidla formou přímého oslovení prostřednictvím e-mailu či telefonického kontaktu. V současnosti se však stále častěji stává, že se autoři hlásí sami, a pokud jejich tvorba zapadá do koncepce Galerie, dochází ke vzájemné dohodě. Program Galerie bývá často naplánován s výrazným časovým předstihem, někdy až rok a půl dopředu.

Galerie dosud realizovala pouze jeden open call, vítězem se v roce 2019 stal David Mackovič (*1997) s výstavou *Jerusalemdajly*, jejíž kurátorkou byla Petra Pištorová (*1993). Výstava se uskutečnila v Kulturním centru Důl Hlubina. Potom se výstavní program začal postupně naplňovat bez potřeby dalších otevřených výzev. Do budoucna však galeristky nevylučují možnost návratu k této formě výběru autorů.

Při výběru stěžejních výstav pro tuto práci byla zohledněna kritéria věku autorů, žánrové rozmanitosti fotografie a zastoupení regionálních autorů v rámci jednotlivých působišť galerie. Výběr konkrétních výstav vznikl na základě konzultace s Petrou Pištorovou a Terezií Foldynovou.

Vladimír Koštial: Hledání

doba trvání: **8. 12. 2016–12. 1. 2017**

prostor: **Kulturní centrum Důl Hlubina**

kurátorka: **Lucia Petrůjová**

Historicky první výstavu Galerie Díra zahájila 8. prosince v 18 hodin Petra Pištorová, Marta Pilařová a kurátorka Lucia Petrůjová.

Lucia Petrůjová od roku 2014 intenzivně zpracovávala dílo slovenského fotografa Vladimíra Koštiala, kterému věnovala bakalářskou i magisterskou diplomovou práci. Podílela se také na vzniku jeho monografie *Tatranský pozdrav* a jako spoluautorka na jeho monografických výstavách v Brně a Bratislavě. Jako kurátorka připravila přibližně tři desítky výstav tohoto fotografa. V letech 2015 a 2017 se podílela na vzniku a organizaci festivalu OstravaPhoto. Vedoucím její bakalářské práce byl Mgr. Lukáš Bártl, Ph.D., který je propojený s Galerií od samotného začátku. Lucia Petrůjová znovuobjevila jméno Vladimíra Koštiala.

"Slovenský fotograf Vladimír Koštial (1912-2001) se vyučil fotografem v Bratislavě v ateliéru Emanuela Procházky a později si otevřel vlastní ateliér v Tatranské Lomnici. Jeho tvorba je úzce spjata s prostředím Vysokých Tater, jejich krajinou i životem místních obyvatel. Koštial postupně patřil k významným osobnostem slovenské fotografie a ve svých snímcích zachycoval jak tradiční život v podhorských vesnicích, tak proměny regionu spojené s rozvojem turismu. V padesátých a šedesátých letech experimentoval také s barevnou fotografií, která byla v tehdejším československém fotografickém prostředí spíše výjimečná. Přestože byl ve své době poměrně známým autorem, jeho dílo bylo širší veřejnosti znovu připomenuto až v posledních letech díky systematickému zpracování jeho archivu."[23]

23 KOŠTIAL, Vladimír. *Životopis* [online]. [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://vladimirkostialdotcom.wordpress.com/zivotopis/

VLADIMÍR KOŠTIAL HLEDÁNÍ

DÍRA V PROVOZU SI VÁS
DOVOLUJE SRDEČNĚ POZVAT NA
ZAHÁJENÍ VÝSTAVY VLADIMÍRA KOŠTIALA, HLEDÁNÍ

VERNISÁŽ VÝSTAVY SE USKUTEČNÍ
8. PROSINCE 2016 V 18.00 H
V PROSTORÁCH DŮL HLUBINA NAD KAVÁRNOU MARYČKA

VÝSTAVU ZAHÁJÍ PETRA DAMAŠKOVÁ, MARTA PILAŘOVÁ
A KURÁTORKA LUCIE PETRŮJOVÁ

VÝSTAVA POTRVÁ DO 12.1.2017

díra

054, 055 Plakát k výstavě a zahájení výstavy

056–059 Fotografie z výstavy /
zdroj https://vladimirkostialdotcom.wordpress.com

Tomáš Pospěch: Češství

doba trvání: **13. 9. 2017–8. 11. 2017**

prostor: **Kulturní centrum Důl Hlubina**

kurátor: **autor ve spolupráci s galeristkami**

Tomáš Pospěch poznal Petru Pištorovou kolem roku 2016 jako zapálenou organizátorku fotografického festivalu OstravaPhoto. Když se rozhodla založit Galerii Díra, poskytl jí odbornou podporu a poradenství v oblasti grantových možností. Nabídku na realizaci výstavy následně přijal, přestože Galerie v té době ještě neměla pevně etablovanou pozici na ostravské scéně.[24]

V roce 2017 zde představil svůj projekt *Češství*, čímž byla zahájena jeho dlouhodobá spolupráce s Galerií. Vernisáž se uskutečnila 13. září v 18.30 hodin za přítomnosti autora i galeristek a setkala se s vysokou návštěvností, mimo jiné ze strany studentů a pedagogů Institutu tvůrčí fotografie. Součástí programu byla také autorova přednáška a projekce.

Tomáš Pospěch (*1974) je fotograf, historik umění, kurátor a pedagog. Ve své tvorbě se zaměřuje na dokumentární fotografii, každodennost a proměny veřejného prostoru. Vedle autorské práce se věnuje také teoretické reflexi fotografie a kurátorské činnosti. Patří k významným osobnostem současné české fotografické scény. Je zakladatelem a hlavní osobností nakladatelství PositiF.

Autor se o svém projektu Češství vyjádřil takto: *"Výběr představuje jeden z mých sběratelských zájmů posledních let. Shrnuje fotografie nalezených předmětů z prostředí naší rodiny a nejbližších příbuzných. Předměty jsou často odvolávkou na vlastní dětství, vzpomínkou na improvizace už nežijícího táty, babičky a dalších členů rodiny. Soubor vyrostl na okraji mého dlouhodobého zájmu o téma češství: o specifické dovednosti, se kterými si bezprostředně spojíme svou identitu ke společnému národu. V posledních letech jsme prošli výraznou proměnou vztahu k věcem, které užíváme. Sledoval jsem tedy myšlenkové postupy, které byly před nedávnem až protivně všudypřítomné, ale dnes už téměř vymizely."*[25]

24 POSPĚCH, Tomáš. Odpovědi na otázky k výstavní činnosti Galerie Díra. In: KNOBOVÁ, Barbora. Vlastní výzkum – dotazníkové šetření mezi kurátory galerie. 2026. Nepublikované.

25 POSPĚCH, Tomáš. Odpovědi na otázky k výstavní činnosti Galerie Díra. In: KNOBOVÁ, Barbora. Vlastní výzkum – dotazníkové šetření mezi kurátory galerie. 2026. Nepublikované.

TOMÁŠ POSPĚCH ČEŠSTVÍ

DÍRA V PROVOZU SI VÁS
DOVOLUJE SRDEČNĚ POZVAT NA
ZAHÁJENÍ VÝSTAVY TOMÁŠE POSPĚCHA, ČEŠSTVÍ

VERNISÁŽ VÝSTAVY SE USKUTEČNÍ
13. ZÁŘÍ 2017 V 18.30 H
V PROSTORÁCH DŮL HLUBINA NAD KAVÁRNOU MARYČKA

VÝSTAVU ZAHÁJÍ PETRA DAMAŠKOVÁ A TOMÁŠ POSPĚCH

VÝSTAVA POTRVÁ DO 8.11.2017

díra

060, 061 Plakát k výstavě a zahájení výstavy

062–067 Fotografie z výstavy / zdroj magazín www.aktualne.cz

Peter Fabo: Vlna

doba trvání: **9. 11. 2017–10. 1. 2018**

prostor: **Kulturní centrum Důl Hlubina**

kurátor: **Jiří Ptáček**

"Označení „solitér" si musíte zasloužit. Určitě vám tak nezačnou říkat už na škole, tam spíš vyčkávají, co ve vás poroste. Označení „solitér" si prostě musíte odpracovat. Ne každý přitom solitérem chce být, a také není každému příjemné, když za něj začne být považován. Stává se tím podezřele „nekompatibilním" coby potencionálně nepřizpůsobivý, podivínský či asociální. Peteru Fabovi je 33 a je vážným adeptem na to, že bude označován jako solitér. Není sice podivín a asociál, pohybuje se však na okraji všech silných proudů a vírů v jezeře české fotografie a má vlastní, introvertně založený a proto i trochu samotářský program. Není pomalý člověk, nepodílí se však na excitované hyperaktivitě umělecké scény a vybírá si práci, která se hekticky dělat nedá. Hodně času tráví ve fotokomoře. Na výstavu Vlna jsme zařadili jeho novější barevné fotogramy. Jejich husté struktury z barevných bodů by nevznikly bez trpělivé práce. Ukazují přitom na to, jak moc Fabo dbá o vrstevnatou formální výstavbu obrazu. Podobnost se snímky hvězdokup a mlhovin z vesmírných teleskopů je trochu zavádějící, protože Fabovy fotogramy jsou jejich opakem — záznamem světel a stínů v jejich „životní velikosti". Iluzorní (sic!) romantismus tak může odvádět pozornost od skutečnosti, že ze všeho nejvíce hledíme pod ruce umělci/řemeslníkovi, který ve vrstvách buduje dynamiku obrazu a trpělivě vzdoruje nevyhnutelným nedostatkům a náhodám. Není od věci zmínit, že Fabo věnuje svůj čas ještě jiné piplavé činnosti — lepení dřevěných intarzií.

Protějškem práce v temné komoře je mu setrvale průběžné fotografování každodenního rodinného života a městských zákoutí. Do výstavy Vlna bylo vřazeno několik takových snímků z jeho letošní knihy Nail Art. Výběr byl ovšem proveden ve spolupráci s kurátorem výstavy Jiřím Ptáčkem tak, aby poukazoval na relaci mezi oběma jeho životními prostředími. Temná komora je místem, kde lze odstínit zbytek světa a směřovat k ideálu ušlechtilé autonomní výtvarné formy. Za jejími dveřmi ovšem začínají komplikace. Jsou lidé, kteří raději nevycházejí z fanaticky naklizeného bytu, aby se nemuseli stát součástí vnějšího chaosu a entropie. Peter Fabo tyto dva světy vědomě klade vedle sebe. Podobně jako je totiž těžká představa trvalého života ve slonovinové věži, nelze si představit ani existenci mimo ni zbavenou naděje úniku. Jenže — a i na to Vlna naráží — co když jsme jedno prostředí beztak již dávno zavlekli do druhého jako semínka invazivních druhů rostlin přilepená na podrážkách cestovatelů?"[26]

26 PTÁČEK, Jiří: Fabo, Peter. *Vlna.* Text kurátora výstavy [online]. [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.peterfabo.cz/sk/vystavy/24-vlna_24

Peter Fabo (*1983) je slovenský umělec a fotograf architektury působící v Praze, pohybuje se mezi autorskou tvorbou a fotografií architektury.

Sám umělec o sobě říká: *"Jsem Peter Fabo, fotograf, umělec a fotograf architektury působící v Praze. Fabo je prý původně jméno ze Sicílie, ale já jsem Slovák z venkova. Svoje kořeny hledám v obrazech na rohu ulice, v mikro zátiších makra nebo na světelné hranici lesa. Umění je to, pro co jsem se narodil, komerční práce je to, čím žiju. Vím, že fotka může měnit realitu, ale mně se líbí svět takový, jaký je. Proto svými fotkami nelžu a rád zprostředkovávám reálnou krásu. Jsem poetický pedant a taky pedagog: práce se studenty UMPRUM mi udržuje potřebnou hladinu rebelství, kterou by člověk uprostřed velkoměstské instantní reality snadno ztratil. Nejsem nafoukaný, jenže foťák je taky jenom stroj: když si nevěříte, nevydá ze sebe to nejlepší. Dialog není výmluva pro to, že dělám ústupky. Komunikuji dobře, fotograf by měl být kreativec s pokorou. Vedle autorské tvorby spolupracuji také s architekty a institucemi na fotografii architektury a prostoru. Držím domluvenou cenu i termíny, mám tři děti a díky dvojčatům vím, že skvělý obsah nelze zduplikovat."*

S odstupem deseti let se ukazuje, že tehdejší vnímání Petera Faba jako solitérní osobnosti bylo opodstatněné. Jeho tvorba si postupně našla své pevné místo na poli současné fotografie a dnes je vnímán jako uznávaný autor, jehož práce se stává předmětem odborné reflexe.

Vernisáž se uskutečnila 9. listopadu v 18 hodin za přítomnosti autora, který ve své tvorbě mimo jiné představil barevné fotogramy.

068 Fotografie z výstavy

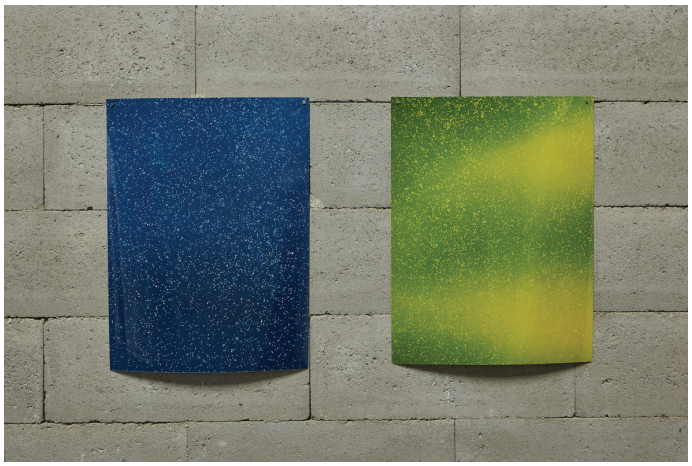

069–074 Fotografie z výstavy / zdroj https://www.peterfabo.cz

Pavel Matoušek: Images of experience

doba trvání: **2. 1. 2019–14. 2. 2019**

prostor: **Kulturní centrum Důl Hlubina**

kurátorka:**Terezie Foldynová**

Dne 2. ledna v 18 hodin se uskutečnila vernisáž výstavy za přítomnosti autora a kurátorky. Spolupráce s Pavlem Matouškem se pro Galerii ukázala jako zásadní. V Díře působí jako externí kurátor a díky svému pedagogickému působení na Fakultě umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem zprostředkovává spolupráci se studenty fotografie, kteří zde následně prezentují své práce formou skupinových výstav.

*"Pavel Matoušek (*1989) je český fotograf a vizuální umělec působící v Ústí nad Labem. Ve své tvorbě se zaměřuje na konceptuální práci s obrazem a využití nových technologií, zejména fotogrammetrie a 3D skenování. Jeho projekty propojují umělecký přístup s výzkumem vizuálního vnímání. Vedle autorské tvorby se podílí na mezinárodních projektech a jeho práce byla prezentována na výstavách v zahraničí."*[27]

"Pavel Matoušek se ve své tvorbě dlouhodobě zabývá vizuálním smogem, relativizací obrazu nebo automatizací vnímání a konání související s tzv. ozvláštněním (pojmem ruského formalisty Viktora Šklovského). Klíčové jsou pro tohoto autora limity vnímání obrazu, jež povyšuje nad jeho absolutní poznání. Troufám si tvrdit, že přemýšlením o světě a metodami jeho zobrazování navazuje Matoušek na odkaz solitéra české fotografie Jana Svobody, se kterým sdílí rovněž zájem o záznam zdánlivě banálních skutečností. Pro jeho tvorbu je charakteristická pozoruhodná soustředěnost a pečlivost v práci, která, ačkoliv se autor zaobírá podobnými tématy, připouští stále nové možnosti. Po vizuální stránce jsou Matouškovy fotografie velmi sugestivní, ale nikterak agresivním způsobem; svým obsahem velmi často inklinují k nejednoznačnosti. Absolutní interpretace není tolik podstatná, mnohem důležitější je pro autora přijetí díla jakožto komplexní zkušenosti, jež je schopna měnit své obsahy v závislosti na aktuálním kontextu. Takový je přirozený stav věcí i mysli. Tak jako lidská mysl kopíruje povahu světa svou schopností transgrese, tak je také transgresivní umělecké dílo, které není absolutním záznamem těchto světů, nýbrž je zde, aby k nim pouze odkazovalo, upozorňovalo na ně a poskytovalo tak prostor k nabytí vlastní zkušenosti. Vždyť právě fotografie je v tomto ohledu výjimečným médiem, neboť přesnost jejího zobrazování světa je paradoxně velmi nejednoznačná, uvážíme-li, že čtení jejich obsahů závisí vždy na daném kontextu a zkušenostech konkrétního diváka."[28]

27 MATOUŠEK, Pavel. *About / Contact* [online]. [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://pavelmatousek.cz/about-contact/

28 MATOUŠEK, Pavel. *Pavel Matoušek: portfolio* [online]. [cit. 26. 3. 2026]. Dostupné z: https://pavelmatousek.cz/; MATOUŠEK, Pavel. *Obrazy zkušenosti.* Protimluv: revue pro kulturu. 2019, 17(1). ISSN 1802-4874.

díra

PAVEL MATOUŠEK OBRAZY ZKUŠENOSTI

2.1.2019 - 14.2.2019

GALERIE DÍRA, DŮL HLUBINA, VÍTKOVICKÁ 17, OSTRAVA

provoz hlubina

075 Pozvánka na výstavu

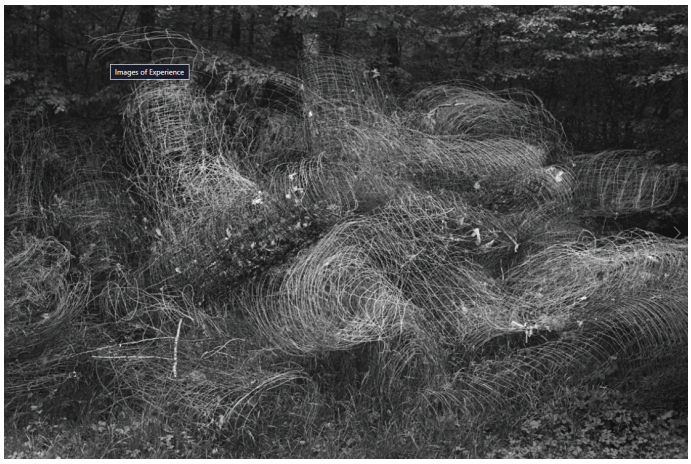

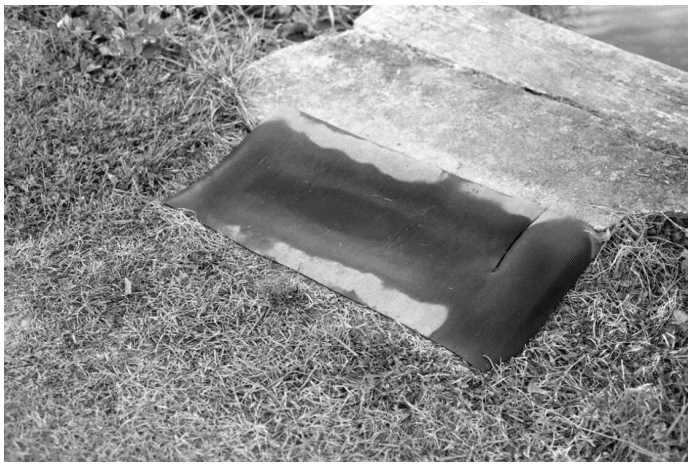

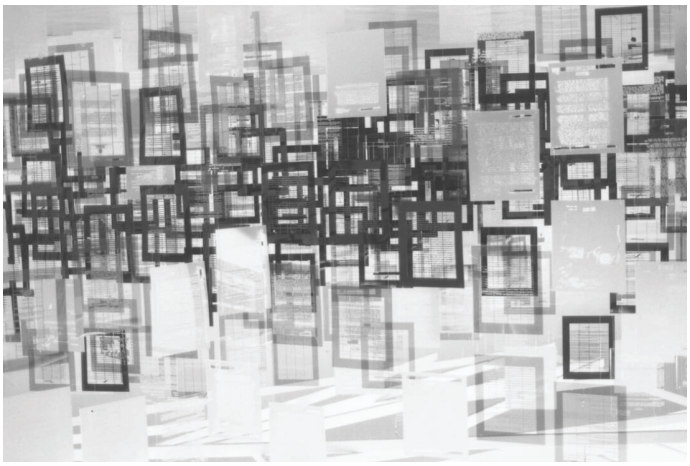

076–079 Fotografie z výstavy / zdroj: https://pavelmatousek.cz

Miloš Budík: Nalezeno II.

doba trvání: **26. 1. 2021–26. 2. 2021**

prostor: **Dům kultury města Ostravy**

kurátor: **Lukáš Bártl**

Vernisáž výstavy se konala 21. ledna v 17 hodin a zároveň šlo o první výstavu realizovanou v nově otevřených výstavních prostorách v Domě kultury města Ostravy. Vernisáž zahájila Petra Pištorová společně s kurátorem Lukášem Bártlem a Petrou Javůrkovou, místopředsedkyní představenstva Domu města kultury Ostrava. Specifikem této výstavy bylo, že její vernisáž proběhla bez účasti veřejnosti, neboť se konala v období nouzového stavu vyhlášeného v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19. Přestože byl autor z realizace výstavy velmi poctěn, kvůli svému zdravotnímu stavu se vernisáže nemohl osobně zúčastnit. Kurátor Lukáš Bártl ve svém úvodním projevu zdůraznil, že výstava Miloše Budíka představuje symbolické zahájení nové etapy Galerie v prostorách Domu kultury města Ostravy. Součástí vernisáže byl také křest prvního katalogu k výstavě.[29]

Miloš Budík (1935-2023) byl spoluzakladatel brněnské umělecké skupiny ze šedesátých let VOX a autor takzvaných fotografií všedního dne.

“Miloš Budík začal svou fotografickou tvorbu rozvíjet již v první polovině padesátých let. V té době se jako mladý fotograf v Brně zapojil do fotografického dění a postupně si vytvářel vlastní autorský rukopis.

Budíkova tvorba je charakteristická citlivým pozorováním každodenní reality a schopností zachytit atmosféru konkrétního místa či situace. Jeho fotografie často pracují s jednoduchými motivy, které však prostřednictvím kompozice a světla získávají silný výraz.”[30]

Kurátor zdůraznil, že Budíkova práce není pouze dokumentem doby, ale zároveň osobní výpovědí autora o světě kolem něj. Fotografie tak působí nejen jako záznam reality, ale také jako prostředek interpretace a vizuálního vyprávění.

Výstava představovala výběr z autorovy tvorby a nabídla pohled na jeho fotografický přístup i způsob práce s obrazem. Zároveň připomněla význam Miloše Budíka pro českou fotografickou scénu.

29 GALERIE DÍRA. *Miloš Budík: Nalezeno II* [online]. [cit. 26. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/milos-budik-nalezeno-ii/

30 BÁRTL, Lukáš. *Miloš Budík, Nalezeno II. – slovo kurátora.* YouTube, Galerie Díra, 2021.

080 Pozvánka na výstavu

081 Kurátor Lukáš Bártl zahajuje výstavu bez účasti veřejnosti

082, 083 Miloš Budík

Magdalena Dubnová, *Jaromír* Harna, *Anna* Minářová: Citlivý pařez

doba trvání: **2. 6. 2021–31. 8. 2021**

prostor: **Dům kultury města Ostravy**

kurátor: **Pavel Matoušek**

Výstava čerstvých absolventů ateliéru Fotografie Lukáše Jasanského na Fakultě umění a designu UJEP představila současné přístupy k analogové fotografii jako prostředku osobního vyjádření. Přes individuální přístupy jednotlivých autorů působila jako kompaktní celek propojený společným uvažováním o médiu fotografie.

Vernisáž se uskutečnila 2. června v 17 hodin. Vzhledem k probíhající pandemii onemocnění COVID-19 byli návštěvníci povinni mít nasazený respirátor, přesto se akce konala za účasti veřejnosti. Z vernisáže je k dispozici videozáznam, který pořídilo uskupení FOTOGO a je dostupný na platformě YouTube a na stránkách Galerie Díra.[31]

Následující informace vycházejí ze záznamu výstavy publikovaného videa: *"Výstava Citlivý pařez vznikla pod vedením Pavla Matouška, který zde vystupoval spíše v roli producenta a ponechal studentům výraznou autorskou svobodu při výběru i instalaci děl. Jednotlivé projekty vycházely z osobních témat autorů – například Magdalena Dubnová reflektovala ve své tvorbě otázky víry, smrti a pomíjivosti, zatímco Anna Minářová pracovala s nadsázkou a absurditou každodenní existence.*

Název výstavy vysvětlil Jaromír Harna jako metaforu samotné fotografie, kterou chápe jako spojení citlivosti a myšlenky – něco mezi „citlivým pařezem" a „ostravským hřebem"."[32]

"Výstava studentů závěrečných ročníků ateliéru Fotografie Lukáše Jasanského na FUD UJEP představuje výrazný pohled na pozici fotografie v současném umění i ve společnosti.

Autoři tvoří klasickou, analogovou metodou – nelpí však pouze na estetice a formální stránce. Trojici spojují především způsoby, jakými k procesu přistupují – vnímají jej jako extenzi komunikace s okolním světem o niterných myšlenkách, uchylují se k fotografii automaticky jako k druhému mateřskému jazyku, ať už v nejobyčejnějších sděleních o současném světě, tak ve chvílích terapeutického úniku z reality. Přestože se tak každý z autorů – Magdalena Dubnová, Jaromír Harna i Anna Minářová – vyjadřují z vlastní perspektivy a s odlišnou zkušeností, jedná se o kompaktní a vyhraněný výběr.

31 FOTOGO. *Galerie Díra – vernisáž Citlivý pařez* [online video]. YouTube, publikováno 2021 [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=7nmi2SbTMfI

32 *GALERIE DÍRA. Vernisáž Magdalena Dubnová / Jaromír Harna / Anna Minářová – Citlivý pařez [online video]. YouTube, publikováno 2021 [cit. 28. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=7nmi2SbTMfI*

*Magdalena Dubnová (Košárková) (*1997) je studentkou Ateliéru Fotografie Lukáše Jasanského a Silvie Milkové na FUD UJEP. V roce 2020 absolvovala stáž na Akademii výtvarných umění ve Vilniusu. Ve své volné tvorbě osciluje mezi fotografií, videem a performance. Zabývá se tématy, které vychází z existenčních podstat lidského bytí v kontextu přírody a náboženství.*

*Jaromír Harna (*1998) se ve své tvorbě v rámci studia v Ateliéru Fotografie Lukáše Jasanského a Silvie Milkové na FUD UJEP zabývá vlastním vztahem k analogové fotografii, jejíž proces prožití a vytvoření staví do kontrastu k vyobrazení banálních skutečností.*

*Anna Minářová (*1996) je studentka magisterského studia v Ateliéru Fotografie Lukáše Jasanského a Silvie Milkové na FUD UJEP. Ve své tvorbě se zabývá především fotografií, částečně instalací a okrajově videem. Dlouhodobě se soustředí na téma existence, vlastních emocí a smyslu bytí obecně."*[33]

Součástí katalogu je rozhovor s mladými tvůrci, otázky kladla Terezie Foldynová. Z rozhovoru vyplývá, že jejich tvorba vychází z důrazu na tvůrčí svobodu a osobní výpověď, přičemž klíčovou roli hraje analogová fotografie. Projekt *Citlivý pařez* tematizuje paměť, pomíjivost a subjektivní prožitek reality.

33 MATOUŠEK, Pavel (kurátor). *Citlivý pařez* [online]. Galerie Díra, 2021 [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://pavelmatousek.cz/wp-content/uploads/Citlivy-parez.pdf

/MAGDALENA DUBNOVÁ/
/JAROMÍR HARNA/
/ANNA MINÁŘOVÁ/
CITLIVÝ PAŘEZ

FOTOGRAFICKÁ GALERIE DÍRA S PŘIDRUŽENOU FOTOKOMOROU / KATALOG K VÝSTAVĚ MAGDALENA DUBNOVÁ, JAROMÍR HARNA A ANNA MINÁŘOVÁ, CITLIVÝ PAŘEZ

085 Anna Minářová / fotografie z katalogu

086, 087 Magdalena Dubnová / fotografie z katalogu

088, 089 Jaromír Harna / fotografie z katalogu

Jan Dytrych: GEN1980

doba trvání: **20. 9. 2021–15. 11. 2021**

prostor: **Dům kultury města Ostravy**

kurátorka: **Štěpánka Stein**

V Galerii Díra představil Jan Dytrych svůj soubor *GEN1980*, který se tematicky zaměřuje na partnerské vztahy jeho generace. K tomuto tématu dospěl na základě vlastních zkušeností, kdy si uvědomil, že obdobné problémy řeší i řada lidí v jeho blízkém okolí.

"Soubor je založen na dlouhodobém sledování pěti vybraných osob, z nichž každá reprezentuje odlišnou životní situaci a typ vztahového problému. Patří mezi ně například rozvedená žena se dvěma dětmi zatížená dluhy po bývalém partnerovi, muž udržující vztah na dálku, osaměle žijící člověk hledající partnerku či pár fungující v dlouhodobém vztahu a vyrovnávající se s každodenními výzvami společného života. Každý z protagonistů tak zprostředkovává specifickou zkušenost, která dohromady vytváří komplexní obraz dané generace.

Instalace výstavy kombinovala fotografie prezentované na stěnách i na stolech, přičemž její součástí byly také portréty jednotlivých protagonistů.

Vernisáž výstavy proběhla 20.9. v 17 hodin a navzdory probíhající pandemii onemocnění COVID-19 přilákala vysoký počet návštěvníků. Událost se konala za dodržování tehdejších opatření, což se projevilo například nošením roušek. Výstava oslovila především mladší generaci, včetně návštěvníků s dětmi. Z výstavy byl pořízen také videozáznam, který vznikl ve spolupráci s uskupením FOTOGO a je dostupný na platformě YouTube. Kurátorka Štěpánka Stein se vernisáže osobně nemohla zúčastnit."[34]

Jan Dytrych (*1980) se zabývá fotografií, příležitostným psaním a chůzí krajinou. Zpracovává zejména osobní témata. Vystudoval techniku a Institut tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě.[35]

34 DYTRYCH, Jan. *GEN1980* [online]. YouTube [vid. 7. 10. 2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=bulDKng6dm4

35 DYTRYCH, Jan. *Asi by nám nepomohla ani aktivní pěna* [online]. Nedělní chvilka poezie, 2025 [cit. 26. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.nedelnichvilkapoezie.cz/2025/06/jan-dytrych-asi-by-nam-nepomohla-ani.html

090, 091 Pozvánka a fotografie z výstavy Jana Dytrycha

JAN DYTRYCH, GEN1980

FOTOGRAFICKÁ GALERIE DÍRA S PŘIDRUŽENOU FOTOKOMOROU/
KATALOG K VÝSTAVĚ JAN DYTRYCH, GEN1980

092–094 Fotografie z katalogu k výstavě

Otakar Matušek: Vzpomínka

doba trvání: **30. 9. 2022–28. 10. 2022**

prostor: **Ta Magika**

kurátorka: **Vladimíra Kotra**

*"Otakar Matušek (1953 -2022) byl v Ostravě nepřehlédnutelnou osobností nejen díky jedinečné fotografické tvorbě převážně miniaturních rozměrů a aforismům, při jejichž čtení přestává existovat čas, ale v neposlední řadě také díky jeho excentrické a přátelské povaze plné lidskosti a humoru, kterým rád odzbrojoval ostatní i sám sebe. Jeho fotografická tvorba se řadí k vizualismu, jehož základy mu předal ostravský fotograf, pedagog a teoretik Bořek Sousedík (*1946). Otakar Matušek během svého života vystavoval například v Moravské galerii v Brně, ve Fotografické galerii Fiducia nebo v Ateliéru Josefa Sudka v Praze a jeho práce byla otištěna také v německém časopise PhotoNews. Výstava byla koncipována jako vzpomínka na jeho nezapomenutelnou osobnost a dílo."*[36]

Výstava byla prvním realizovaným projektem v prostoru Ta Magika a uskutečnila se jen několik měsíců po Matuškově smrti. Vzhledem k charakteru jeho tvorby působila velmi intenzivně, k čemuž přispělo i tlumené osvětlení prostoru bez oken. Celek tak výrazně utvářel atmosféru místa. Podle Petry Pištorové šlo o mimořádně silnou prezentaci, která byla s prostorem Ta Magika výrazně kompatibilní a přilákala vysokou návštěvnost. Výstava byla zahájena vernisáží spojenou se křtem katalogu dne 29. září 2022 v 18 hodin.

Jeho tvorba byla formována osobní životní zkušeností, poznamenanou dlouhodobými psychickými obtížemi, které ovlivňovaly jeho život i umělecký projev. Důležitou roli v jeho životě sehrála jeho žena, která pro něj byla oporou i inspirací.

Hlavním rysem jeho práce byl vizualismus – pracoval převážně s černobílou fotografií založenou na kontrastech, liniích, světle a stínu. Dějovost snímků ustupovala ve prospěch subjektivního prožitku a osobitého vidění světa. Jednotlivé fotografie často řadil do vzájemných vztahů, nejčastěji ve formě dvojic, které adjustoval na kartičky o velikosti přibližně 10×15 cm.

Zásadní vliv na jeho fotografické směřování mělo studium výtvarné fotografie na ostravské Lidové konzervatoři u Bořka Sousedíka. Pro Matušku byla typická také spontánní forma prezentace – své fotografie nosil neustále u sebe v igelitových taškách a ochotně je sdílel s kýmkoli, kdo projevil zájem.

36 *MATUŠEK, Otakar. Vzpomínka [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2022.*

Kurátorka Vladimíra Kotra se Matuškovou prací zabývala ve své bakalářské práci, Otakar Matušek byl její blízký přítel.[37]

Na jeho tvorbu Galerie navázala i v pozdějším programu. Dne 21. března 2025 se v prostoru Galerie na adrese Tyršova 14 uskutečnil křest knihy *Duše vidí jizvami*[38], věnované životu a tvorbě ostravského fotografa a aforisty Otakara Matušky. Publikaci představili Vladimíra Kotra a Tomáš Pospěch. Kniha vyšla v roce 2023 v nakladatelství PositiF.

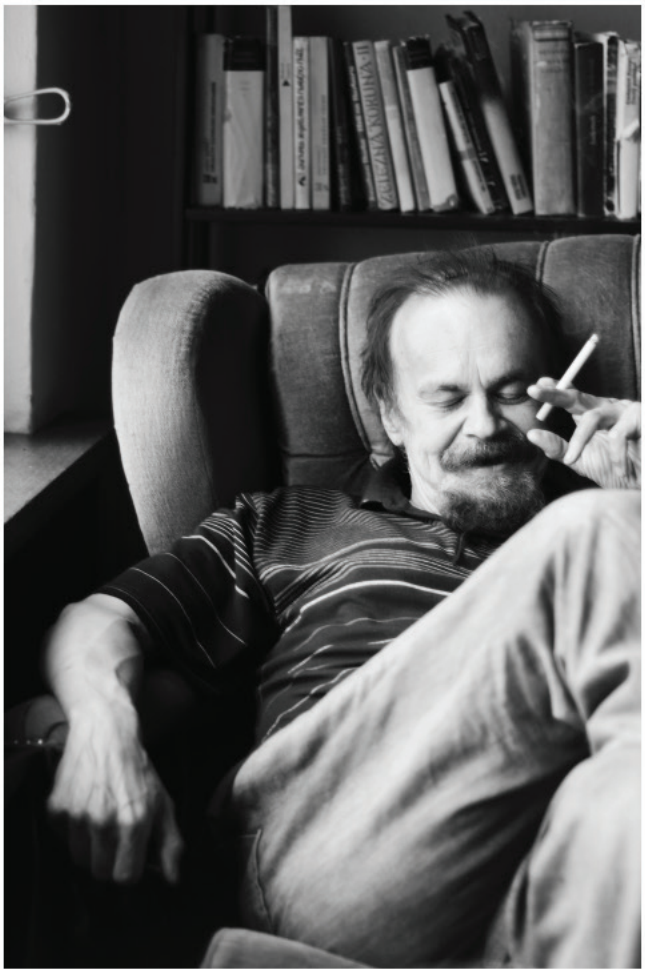

095, 098 Fotografie z katalogu k výstavě

37 ŽÍDKOVÁ, Vladimíra. *Otakar Matušek, osobnost a dílo*. Online, bakalářská práce, vedoucí Tomáš Pospěch. Opava: Institut tvůrčí fotografie, 2015. Dostupné z: http://itf.cz/dokumenty/zidkova-vladimira-otakar-matusek-2015.pdf. [cit. 2026-03-17].

38 MATUŠEK, Otakar, KOTRA, Vladimíra a POSPĚCH, Tomáš (ed.). *Otakar Matušek: duše vidí jizvami*. Praha: Positif, [2023]. ISBN 978-80-87407-46-2.

096, 097 Výstava Otakara Matušky

098 Fotografie z katalogu

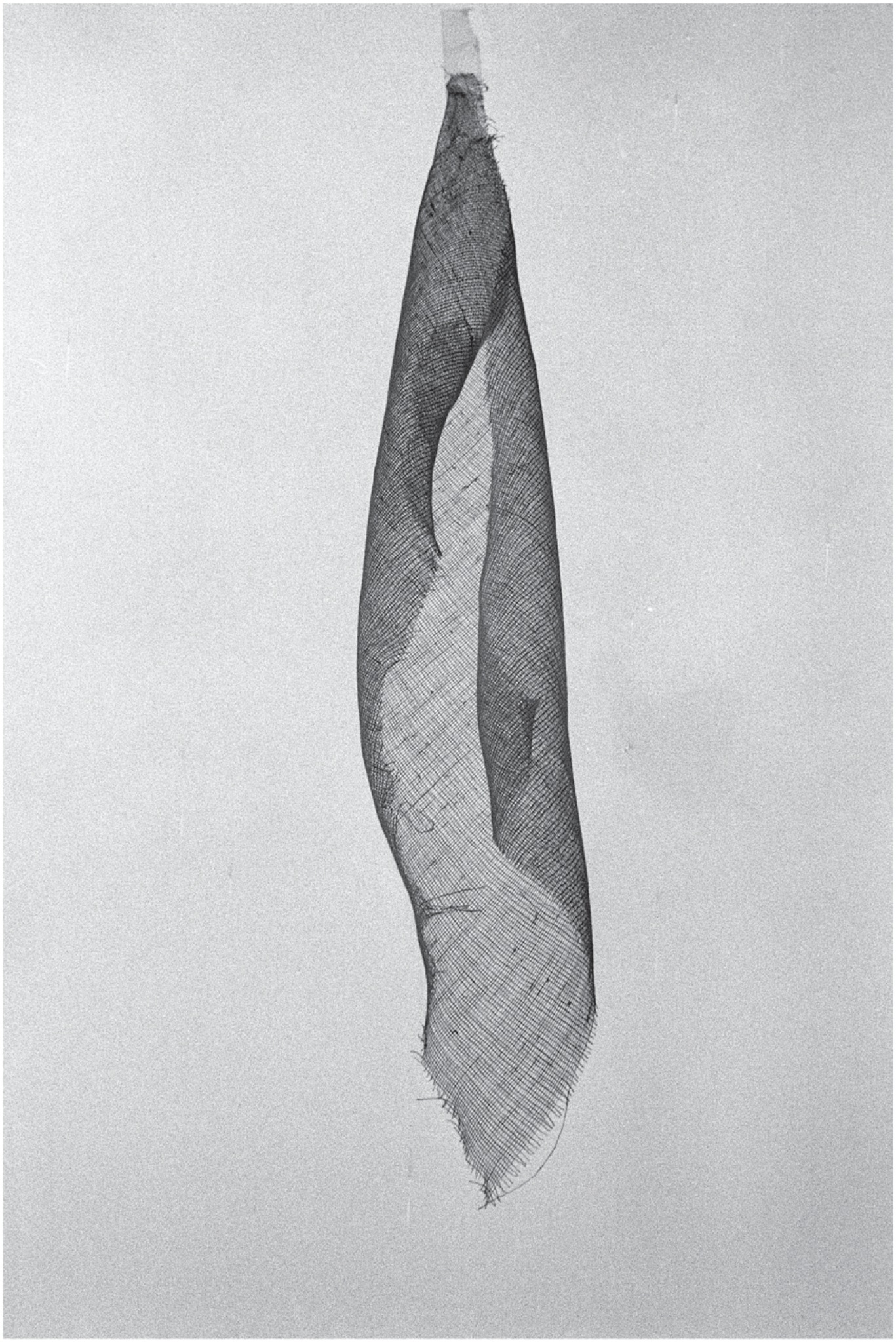

Libuše Jarcovjáková: Vietnamská komunita v Československu v 80. letech

doba trvání: **3. 11. 2022–31. 12. 2022**

prostor: **Ta Magika**

kurátorka: **Petra Pištorová**

Na výstavu Otakara Matušky navázala výstava Libuše Jarcovjákové.

Libuše Jarcovjáková (*1952) je česká fotografka, jejíž tvorba je spojena se subjektivním dokumentem a osobní výpovědí. Ve své práci se dlouhodobě zaměřuje na zachycení každodennosti a života na okraji společnosti, přičemž důraz klade na autenticitu a osobní zkušenost. V posledních letech její tvorba zaznamenává výrazný nárůst zájmu a mezinárodního uznání.

Významnou součást její tvorby tvoří cyklus věnovaný vietnamské komunitě v Československu v 80. letech, ve které působila jako lektorka českého jazyka. V tomto souboru se soustředí na zachycení každodenního života vietnamských pracovníků a studentů, s nimiž byla v osobním kontaktu. Fotografie vznikaly na základě blízkých vztahů a důvěry, což se odráží v jejich intimní a neinscenované povaze. Autorka zde dokumentuje nejen pracovní prostředí, ale i volnočasové aktivity, mezilidské vztahy a momenty z běžného života.

Tento soubor je významný nejen z hlediska dokumentární hodnoty, ale také jako svědectví o specifické kapitole československé historie. Jarcovjáková v něm zachycuje komunitu, která byla tehdy ve společnosti spíše přehlížena, a přispívá tak k rozšíření pohledu na sociální realitu dané doby.

V rámci doprovodného programu byla naplánovaná komentovaná prohlídka s autorkou dne 27. prosince od 17 hodin, která se však z důvodu její indispozice neuskutečnila. Náhradní beseda proběhla dodatečně 3. října 2023.

Součástí katalogu je také rozhovor, který přibližuje působení Libuše Jarcovjákové ve vietnamské komunitě. Rozhovor vedla Terezie Foldynová.[39]

39 GALERIA DÍRA. *Libuše Jarcovjáková / Vietnamská komunita v Československu v 80. letech* [online]. Galerie Díra [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/libuse-jarcovjakova-vietnamska-komunita-v-ceskoslovensku-v-80-letech/

099 Pozvánka na výstavu

100 Fotoarchiv Valdemara Bednarze / Beseda s autorkou 3. 10. 2023

101–105 Fotografie z katalogu k výstavě

Vojtěch Vítek: Pofel

doba trvání: 1**6. 1. 2023–24. 2. 2023**

prostor: **Ta Magika**

kurátorka: **Terezie Foldynová**

Dne 16. ledna v 18 hodin uvedla Galerie Díra výstavu Vojtěcha Vítka, čerstvého absolventa oboru Fotograf SŠ služeb a podnikání v Ostravě-Porubě. Ve výstavním cyklu *POFEL* autor představil fotografie zachycující noční život ostravských teenagerů a tekno komunity, která měla v minulosti blízký vztah k prostoru bývalé Ta Magiky. Vernisáž zahájila kurátorka Terezie Foldynová společně s autorem, součástí akce byl také křest katalogu.

V kurátorském textu katalogu je pojem „pofel“ vymezen jako sdílený čas trávený s přáteli, který odkazuje k současné podobě společenského prožívání úzce spjaté s vizuální dokumentací a sdílením na sociálních sítích. Výstava zároveň upozorňuje na proměnu významu fotografie, která se v digitálním prostředí často redukuje na rychlé a pomíjivé sdělení.[40]

Vítkova tvorba je založena na spontánním dokumentu z prostředí hudebních akcí a alternativní scény. Práce s analogovým médiem posiluje autenticitu snímků a umožňuje časový odstup, který přispívá k jejich interpretaci. Charakteristickým rysem jeho přístupu je důraz na jedinečnost zachycených situací i portrétovaných osob.

Vojtěch Vítek (*1999) se fotografii věnuje přibližně osm let. Zaměřuje se především na portrétní a dokumentární analogovou fotografii, zejména z prostředí freeparties, koncertů a alternativní hudební scény.

Autor hodnotí svou zkušenost s Galerií velmi pozitivně. Impulz k realizaci výstavy vzešel od Terezie Foldynové, která jej oslovila s nabídkou prezentovat jeho starší analogové snímky. Nabídku přijal bez váhání a zpětně ji vnímá jako významnou příležitost. Výstavní projekt *Pofel* podle jeho slov dobře rezonoval s charakterem tehdejšího prostoru Galerie v bývalém klubu Ta Magika.

40 Galerie Díra. *Vojtěch Vítek: POFEL* [online]. [cit. 28. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/vojtech-vitek-pofel/

Vojtěch Vítek
POFEL

16. 1.–24. 2. 2023

Fotografická galerie Díra
si Vás dovoluje srdečně pozvat
na zahájení výstavy Vojtěcha Vítka.

Vernisáž a křest katalogu se uskuteční
16. ledna 2023 v 18:00 h.

Výstavu zahájí kurátorka Terezie Foldynová.

díra FOTO GO Art OSTRAVA!!!

Galerie Díra, Musorgského 3237,
702 00 Moravská Ostrava

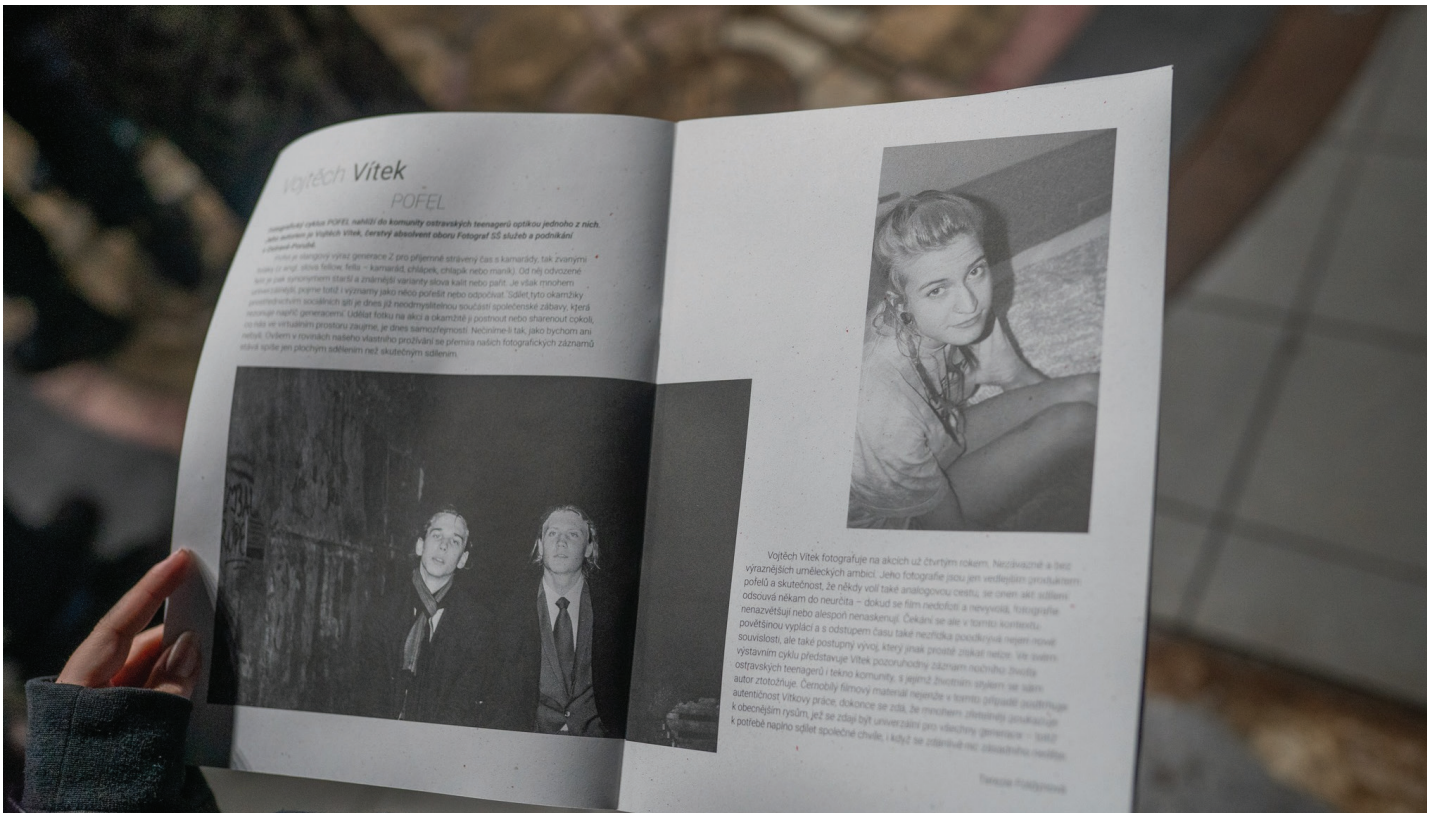

106, 107 Pozvánka a ukázka z katalogu k výstavě

108 Bublinkový tekno

109 Pátky

110 Bross

Jaroslav Pulicar: Kontrolní inventura

doba trvání: **26. 9. 2023–31. 10. 2023**

prostor: **Ta Magika**

kurátorka: **Petra Pištorová**

Vernisáž proběhla 26. září v 17 hodin za přítomnosti autora a kurátorky Petry Pištorové a nesla se v přátelské atmosféře, kterou autor svým vystupováním přirozeně vytváří. V rámci vernisáže byly k zakoupení autorovy publikace, mimo jiné *Pulicar* a *Efemeria*, které si návštěvníci mohli nechat podepsat.

Publikace *Jaroslav Pulicar – PULICAR* byla zároveň oceněna v soutěži Fotografická publikace roku 2020. Jak vyplývá z rozhovoru s kurátorkou, autor jí před realizací výstavy poskytl své knihy s výzvou k vytvoření kurátorského výběru a doprovodného textu. Výsledná podoba výstavy autora příjemně překvapila a vyjádřil s ní velkou spokojenost.[41]

Tvorbu Jaroslava Pulicara výstižně charakterizují slova kurátorky Petry Pištorové uvedená v katalogu: "*Je ráno, hmla sa ešte nestihla rozpustiť. Na svoje cesty sa vydáva smerom na východ, balí nevyhnutnosti, vyráža. Auto, mapa, denník, očakávania. Rumunsko, Ukrajina, Poľsko, Slovensko a Česko. Krajiny s mnohými nedostatkami vyváženými ich úprimnosťou, skutočnosťou, otvorenosťou. Zapadne do davu, o chvíľu o jeho fotoaparáte neviete. Neovláda priestor, je ako kúsok skladačky. Nie je to lovec tej najlepšej snímky, nie vždy stlačí spúšť. Niekedy ostane zážitok len v hlave.*

Jaroslav Pulicar je v mnohých článkoch a rozhovoroch prirovnávaný k velikánom českej fotografie.

Jeho osobitý štýl, ktorý by sa príznačne mohol nazývať „pulicarovský", má okrem svojej veľkosti v nárokoch kladených na kvalitu obrazu, nie vždy technickú, primárne však obsahovú, aj duchovnejšiu a citovejšiu podstatu.

Pocit prítomnosti v obraze. Pocit, ktorý sa nám spája so spomienkou z detstva či zážitku takého známeho, že ústa chcú vykríknuť: to je ono! Dôkladne zachytáva momenty miznúceho sveta padajúceho pod ťarchou modernizácie. Kožené sedačky vo vlaku, v lete rozpálené, v zime studené, ale vždy dosť veľké na krátky spánok medzi stanicami. Ženy v krojoch, pre ktoré je cesta na bicykli s hudbou kostolných zvonov za chrbtom každodenná rutina.

Pohostinnosť, otvorenosť a láskavý humor majú svoje miesto v Pulicarových fotografiách. Miesto presne nejde určiť a čas poletuje niekde nad nami. Nevidíme hranice a krajiny sa v obrazoch zlievajú do jednej. Nie je to dôležité.

41 PIŠTOROVÁ, Petra. osobní rozhovor, Ostrava, 22. 1. 2026.

Jaroslav Pulicar k svojej práci pristupuje zodpovedne, je náročný a s všetkou vážnosťou vyberá tie pravé snímky. Jeho umenie si zaslúži všetku našu pozornosť a ja sa chcem už len pozerať." [42]

Jaroslav Pulicar (*1954) je český fotograf a pedagog, jehož tvorba se pohybuje na pomezí dokumentu a osobního vizuálního deníku. Ve svých fotografiích se soustředí na každodennost, pomíjivé momenty a atmosféru míst, které zachycuje s důrazem na autenticitu a osobní prožitek. Typická je pro něj citlivá práce s obrazem a schopnost zachytit situace, které stojí na hranici mezi realitou a vzpomínkou. Vedle autorské tvorby se věnuje také fotografickým publikacím, které představují důležitou součást jeho uměleckého výrazu.

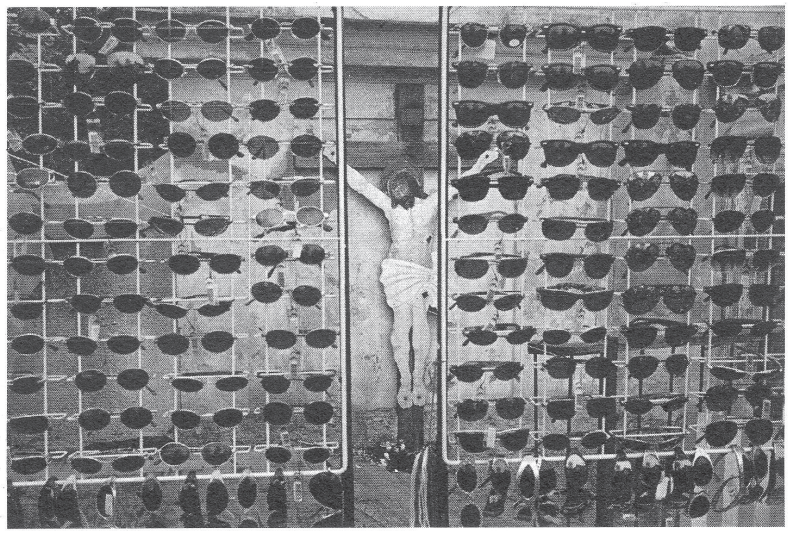

111 Fotografie z katalogu k výstavě

42 PIŠTOROVÁ, Petra. *Jaroslav Pulicar / Kontrolní inventura* [online]. Galerie Díra [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/jaroslav-pulicar-konrolni-inventura/

112, 113 Pozvánka a fotografie z vernisáže

Fotografická galerie Díra s přidruženou fotokomorou
Katalog k výstavě Jaroslava Pulicara, Kontrolní inventura

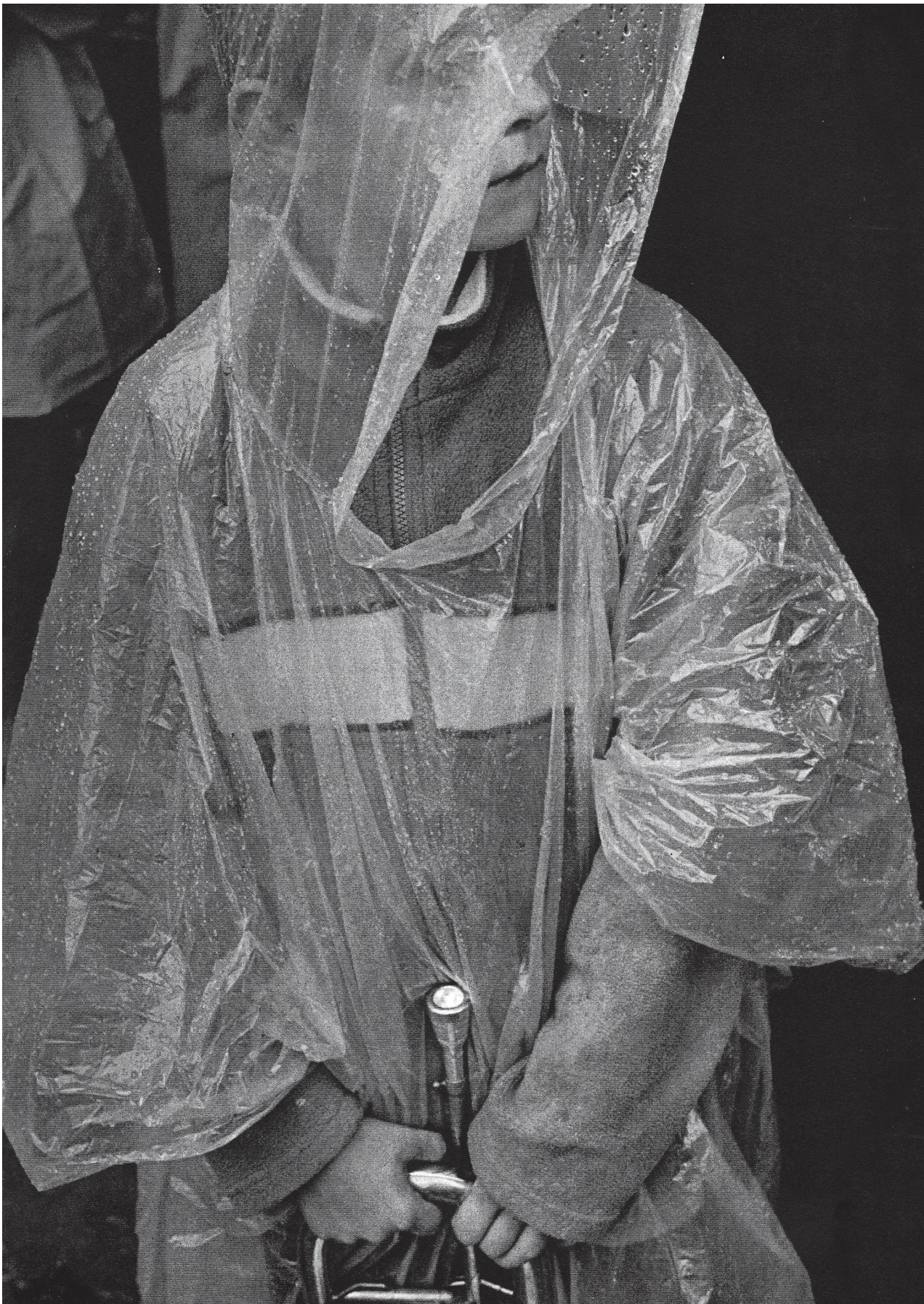

Boris Németh: Bratislava – Košice a späť

doba trvání: **9. 11. 2023–31. 12. 2023**

prostor: **Ta Magika**

kurátor: **autor ve spolupráci s galeristkami**

Vernisáž výstavy spojená s křtem katalogu se uskutečnila ve čtvrtek 9. listopadu v 17 hodin. Následující den, 10. listopadu, proběhla komentovaná prohlídka s autorem.

Boris Németh (*1979) je slovenský fotograf působící v Bratislavě. Jeho tvorba se pohybuje na pomezí dokumentární a konceptuální fotografie. Dlouhodobě se věnuje zachycování každodenní reality, přičemž se soustředí na detail, náhodu a vizuální strukturu obrazu. Typická je pro něj schopnost nacházet význam ve zdánlivě banálních situacích.

Jeho fotografie často vznikají v rámci dlouhodobých cyklů a mají osobní, někdy až introspektivní charakter. Németh se ve své tvorbě vyhýbá jednoznačné interpretaci a ponechává prostor pro divákovu vlastní zkušenost. Patří mezi výrazné představitele současné slovenské fotografie a jeho práce byla prezentována na řadě výstav doma i v zahraničí.

Výstava představila soubor *Bratislava – Košice a späť*, v němž se Boris Németh dlouhodobě zabývá otázkou slovenské identity a proměn společnosti po roce 1989. Prostřednictvím fotografií pořízených na trase mezi Bratislavou a Košicemi sleduje každodenní život, sociální situace i politické události, které formují současnou podobu Slovenska.

Autor pracuje především s portrétem a situacemi zasazenými do přirozeného prostředí, přičemž jednotlivé snímky nepředstavují pouze izolované momenty, ale nesou širší významový přesah směrem k minulosti i budoucnosti. Celek tak vytváří komplexní obraz společnosti složený z dílčích příběhů a charakteristických situací.

Jeho tvorba propojuje reportážní přístup s osobním autorským pohledem. Ve fotografiích se objevují témata politických změn, společenského napětí i každodenní reality, často s jemnou ironií a kritickým odstupem. Projekt tak působí jako vizuální sonda do současné slovenské společnosti, aniž by nabízel jednoznačné interpretace.

“Némethova vizuálna výpoveď je akýmsi novodobým predobrazom toho, čo filozofka Hannah Arendtová pred takmer šesťdesiatimi rokmi nazvala banalitou zla. Zlo sa nemusí prejavovať surovosťou či obludnosťou úkladov. Naopak, jeho autentická podoba často tkvie v neschopnosti pozrieť sa na svet očami iného či ignorovania celistvého pohľadu na stav vecí. Tak, ako bol koncept banálneho zla kritizovaný a spochybnený mnohými z radov Arendtovej intelektuálnych súčasníkov, aj dnes mnohé elity odmietajú vidieť jeho

plazivé prejavy. To by, samozrejme, v rámci vedenia slobodnej diskusie bolo v poriadku, avšak len do okamihu, kým zlo začne prerastať do otvorenej nenávisti a zničených životov. Fotografie Borisa Németha ukazuje slovenskú spoločnosť stojacu v predbrání takejto apokalyptickej vízie. Tá sa nemusí, ale môže naplniť."[43]

116, 117 Pozvánka a fotografie z vernisáže

43 NÉMETH, Boris. Bratislava – Košice a späť [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2023.

Fotografická galerie Díra s přidruženou fotokomorou

Katalog k výstavě Boris Németh, Bratislava – Košice a späť

118–122 Fotografie z katalogu k výstavě

Julie Petrůjová: Obuju si gumáky a jdu na zákusek

doba trvání: **28. 2. 2024–2. 4. 2024**

prostor: **Tyršova 14**

kurátorka: **Julie Petrůjová**

Výstava Julie Petrůjové byla první výstavou v novém prostoru v ulici Tyršova 14.

Vernisáž proběhla 28. února v 18 hodin společně s autorkou ji uvedla Petra Pištorová

*"Julie Petrůjová (*2001) je fotografka původem z Ostravy, v současnosti žijící v Praze. Od roku 2020 studuje na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze v ateliéru volného umění. Ve své tvorbě se dlouhodobě věnuje práci v temné komoře, kde zkoumá možnosti analogové fotografie prostřednictvím experimentu. Pracovala s ušlechtilými tisky a později se světlocitlivou emulzí, přičemž samotný proces vzniku obrazu je pro ni klíčovou součástí práce.*

Ve své tvorbě se zaměřuje na témata zpomalení, klidu a relaxace v kontrastu s přehlceností současné společnosti. Zároveň zkoumá základní principy fotografie, její materialitu a hranice média. Experimentální přístup a práce s fotografickým procesem jí umožňují reflektovat vztah mezi obrazem, časem a pozorností diváka.

Součástí její tvorby je také blog sam osm iso (https://samosmiso.tumblr.com), který zachycuje její každodenní život a tvorbu."[44]

Julie Petrůjová o své výstavě v katalogu píše jako o vizuální „hostině", v níž gumotisk překračuje tradiční formu a otevírá prostor experimentu a smyslového prožitku. Výstavu koncipovala jako „degustační menu", v němž se jednotlivé části postupně rozvíjely od raných pokusů a experimentálních kombinací až po hlavní chod.

Stěžejní část tvořila série *Nádhera*, pracující s motivy dezertů a zdůrazňující materiálové i vizuální kvality této techniky. Celá instalace byla pojata jako cesta, která diváka vedla skrze proměnlivost forem, chutí a struktur a akcentovala otevřenost a hravost média gumotisku.[45]

44 *Sisters in Photography.* Julie Petrůjová [online]. [cit. 28. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.sistersinphotography.com/portfolio/julie-petrujova/

45 PETRŮJOVÁ, Julie. *Obuju si gumáky a jdu na zákusek*. [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2024.

123, 124 Pozvánka a fotografie z vernisáže

125–128 Fotografie z katalogu k výstavě

Patrik Fica, *Pavel* Hála, *Kristína* Kordiaková, *Kateřina* Lebedová, *Martin* Matula, *Simona* Škamradová: HOMO PHOTOGRAPHICUS

doba trvání: **9. 5. 2024–7. 6. 2024**

prostor: **Tyršova 14**

kurátorky: **Silvie Saparová a Lucía L. Fišerová**

Vernisáž a křest katalogu se uskutečnila 9. května v 18 hodin za přítomnosti autorů a autorek a obou kurátorek a přilákala velký počet mladých návštěvníků.

Výstava šesti studentů ateliéru Fotografie Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně přináší reflexi dvou semestrálních témat Homo Photographicus a Unframed/Unseen, promýšlených a zpracovávaných v průběhu posledního roku pod vedením Silvie Saparové a Lucie L. Fišerové.[46]

Výstava reflektovala proměnu současného člověka v „homo photographicus“ a kriticky se zamýšlela nad rolí fotografie v době digitální nadprodukce. Zároveň zdůrazňovala význam vědomého vnímání každodennosti a schopnosti nacházet smysl v běžných, často přehlížených situacích.

“Práce prezentované na výstavě jsou výsledkem propojení těchto dvou přístupů. Autoři pečlivě a dlouhodobě zkoumají samotné médium, aby porozuměli jeho formálním zákonitostem a podrobili ho zkoušce, jestli je něčím víc než jen technickou hračkou. Současně se ale soustřeďují na vnitřní prožitek vztahu s ním a propojení samotného procesu fotografování s vnitřním životem. Kateřina Lebedová ve své videoinstalaci reaguje na zahlcenost světa pulsujícími a neustále se měnícími virtuálními obrazy. Stovky snímků opuštěné krajiny, navrstvených za sebou, vytváří uklidňující vizuální tok neurčitých forem a nabízí prostor k vnitřní meditaci. Patrik Fica devastuje materiál analogových negativů, které vystavuje elektrickému proudu, chemickým reakcím nebo fyzickým vstupům. Tento tvůrčí proces, zvěčněn do abstraktního obrazu, je současně paralelou k pocitům úzkosti ze ztráty vzpomínek, ale i úlevy, kterou zapomínání někdy přináší. Pavel Hála v multimediálním projektu mapuje fenomén socialistických plastik umístěných na odpočívadlech podél dálnice D1. Tyto objekty fotografuje mobilním telefonem a následně, pomocí techniky digitální fotogrammetrie, rekonstruuje jejich trojrozměrné modely, které nechává rotovat na starých rozbitých telefonech. Prostřednictvím současných technologií tak autor po letech vrací původním uměleckým objektům pozorný pohled diváka. Simona Škamradová pořádá rituální večeři pro přátele před svojí fiktivní smrtí. Prostřou si na rozměrném ubrusu světloctitlivého

46 FIŠEROVÁ, Lucia L. *Homo Photographicus* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2024.

papíru. Výslednou kyanotypii, nesoucí světelné stopy zaznamenávající pohyb jídla a talířů během hodování, doplňuje polaroidy nezávazně dokumentujícími atmosféru hostiny. Kristína Kordiaková se drobnými performancemi v zasněžené krajině snaží obnovit svůj vztah ke svým fotoaparátům, které familiárně nazývá Tofu a Gregor. Překročením své komfortní zóny a zkoumáním vlastních fyzických limitů v nehostinném prostředí zároveň intenzivně prožívá zkušenost fotografovat a být fotografován. Projekt Martina Matuly se obrací k rodinné paměti. Iniciuje pátrání po ztracené fotografii rodičů, která pro něj v dětství nesla osobní význam. Spletitost rodinných vztahů interpretuje po letech společnou fotografií pořízenou velkoformátovým fotoaparátem.

Fotografická alchymie technologických procesů se s magií fotografických rituálů podstatných pro naše každodenní prožívání prolíná častěji, než si myslíme."[47]

129 Pozvánka k výstavě

47 FIŠEROVÁ, Lucia L. *Homo Photographicus* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2024.

130–133 Fotografie z vernisáže výstavy

134–139 Fotografie z katalogu k výstavě

Iren Stehli: Libuna

doba trvání: **16. 10. 2024–15. 11. 2024**

prostor: **Tyršova 14**

kurátorka: **Petra Pištorová**

Vernisáž výstavy a křest katalogu proběhla 16. října v 16.30 hodin.

Iren Stehli (*1953) je švýcarsko-česká dokumentární fotografka, která dlouhodobě působí mezi Prahou a Curychem. Studovala fotografii na FAMU v Praze, kde byla ovlivněna prostředím české dokumentární fotografie. Ve své tvorbě se zaměřuje na dlouhodobé dokumentární projekty, v nichž citlivě sleduje osudy jednotlivců a jejich každodenní život. Charakteristická je pro ni empatie, trpělivost a důraz na autenticitu. Její nejznámější cyklus *Libuna* představuje dlouhodobý portrét ženy žijící na okraji společnosti.

Česko-francouzská historička umění a překladatelka Anna Fárová o Iren Stehli v roce 2002 uvedla: "*Co znamená vstoupit do oblasti fotografie? Pro někoho tvořit obraz, podtrhnout formální efekty, objevovat nezvyklé tvary a linie, komponovat.*

Pro Iren Stehli je prvořadé dívat se dovnitř do lidí, do jejich přirozeného světa, do způsobu jejich jedinečného bytí bez jakékoli intervence. Jako by se pozorné pozorování mohlo stát absolutním poznáním nebo životní zkušeností, které fotograf může předat dál. Fotoromán o české cikánce Libuně Sivákové, odvíjející se po dobu čtvrt století, je vlastně historií lásky několikanásobně prolnuté jak do samotné hrdinky, tak do dlouhodobého a intenzivního autorského ztvárnění. A v tom je jeho tajemství.

Ani ve filmu, ani ve fotografii se doposud taková dlouhodobá investice umělce do života modelu neodehrála. Tím spíše, že příběh i hrdinka jsou všední, není tu žádné drama, není tu žádná okázalost, exkluzivnost.

Pro Iren Stehli je zásadní dívat se do vnitřního světa lidí a zachycovat jejich přirozené bytí bez zásahu. Dlouhodobý cyklus Libuna tak představuje jedinečný a intenzivní autorský vztah k fotografovanému člověku, založený na důvěře a hlubokém porozumění."[48]

K příležitosti výstavy vznikl rozhovor, který je součástí tištěného katalogu. Rozhovor vedla Terezie Foldynová. Z rozhovoru vyplývá, že autorčina tvorba je úzce spjata s její osobní zkušeností a dlouhodobým pobytem v Československu, kde ji ovlivnilo odlišné kulturní a společenské prostředí. K fotografii se dostala postupně jako k prostředku zachycení této reality a vyjádření vlastního prožitku. Důležitou roli v její práci hraje dlouhodobé sledování tématu a osobní vztah s fotografovanými, což se výrazně projevuje i v cyklu *Libuna*. Autorka přitom klade důraz především na individuální lidský příběh, empatii a autenticitu.

48 PIŠTOROVÁ, Petra. *Iren Stehli: Libuna* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2024.

16. 10. 2024. – 15. 11. 2024

Iren **Stehli**
Libuna

Galerie Díra si Vás dovoluje srdečně pozvat na zahájení výstavy, kterou společně s autorkou uvede Petra Pištorová.

Vernisáž a křest katalogu se uskuteční ***16. října 2024 v 16:30 h.***

Galerie Díra
Tyršova 14, 702 00 Moravská Ostrava

Projekt je finančně podpořen

díra · HELBICH TISKÁRNA · OSTRAVA!!! MORAVSKÁ OSTRAVA A PŘÍVOZ · OSTRAVA!!! · MINISTERSTVO KULTURY

140, 141 Pozvánka a fotografie z vernisáže

Galerie Díra s přidruženou fotokomorou
Katalog k výstavě Iren Stehli, Libuna

142–148 Fotografie z katalogu k výstavě

Dominika Sadowská & *Karol* Stolarek: Witness

doba trvání: **29. 4. 2025–23. 5. 2025**

prostor: **Tyršova 14**

kurátor: **Dominika Sadowská & Karol Stolarek, Terezie Foldynová rozhovor**

Výstava s názvem *Witness* byla zahájena 29. dubna v 17 hodin za účasti obou autorů; součástí vernisáže byl také křest katalogu. Pro velký zájem veřejnosti byla výstava prodloužena do 29. května. Projekt byl výjimečný především svou multimediální instalací, která představovala první realizaci tohoto typu v rámci Galerie.

"Dominika Sadowska a Karol Stolarek tvoří partnerskou dvojici v rovině osobní i umělecké. Charakteristickými rysy jejich společných projektů jsou přesahy k různým médiím a využití moderních technologií. Na jejich práci je specifické narušování struktury každodenní reality, znejišťování diváka a s tím související úvahy o nových možnostech čtení."

Hrdinou autorského projektu Witness je personifikovaný objekt interagující s návštěvníky Galerie, kterým se představí nejprve formou projikovaného prologu. Následným vstupem do instalace v druhé části galerie dochází k setkání tváří v „tvář". V tvář neuchopitelnou, podávající svědectví o neustále probíhajících přechodech od jednoho k druhému, o pomíjivosti světů vnitřních i vnějších."[49]

Dominika Sadowská (*1977) studovala v Lodži na Fakultě grafiky a malby Akademie výtvarných umění a na Filmové škole. Zabývá se fotografií, grafikou, objektem, instalací a videem. Kombinace různých médií, jejich interakce a z toho plynoucí napětí tvoří důležitou součást její tvorby.

Karol Stolarek je vizuální umělec, básník a frontman kapel Bruno Schulz. Je zakladatelem grafického studia Pan Karol, které se zaměřuje na grafický a zvukový design.

Součástí katalogu je rozhovor s autory, v němž reflektují své společné působení, uměleckou spolupráci a inspirace vycházející z prostředí polské Lodže. Zdůrazňují význam intermediálního přístupu, který vnímají jako propojení vizuálního, zvukového a prostorového média, a chápou jej jako prostředek k vytváření intenzivního divácképo prožitku. Rozhovor se dále dotýká jejich osobní zkušenosti, vlivu prostředí na tvorbu i proměn, které do jejich práce přináší životní situace.[50]

Touto výstavou byla zahájena spolupráce s Dominikou Sadowskou, která vede Ateliér fotografie na Institutu fotografie a multimédií Akademie výtvarných umění v Lodži. V březnu 2026 bylo možné v Galerii zhlédnout semestrální práce studentů tohoto ateliéru s názvem *STATEMENT*.

49 SADOWSKA, Dominika; STOLAREK, Karol. Witness [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2025
50 SADOWSKA, Dominika; STOLAREK, Karol. Witness [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2025

149, 150 Pozvánka a zahájení výstavy
151 Fotografie z katalogu

Galerie Díra s přidruženou fotokomorou
Katalog k výstavě Dominika Sadowska a Karol Stolarek , Witness

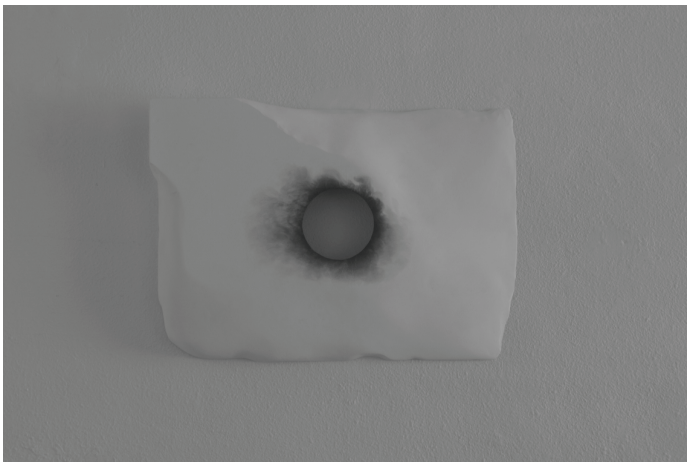

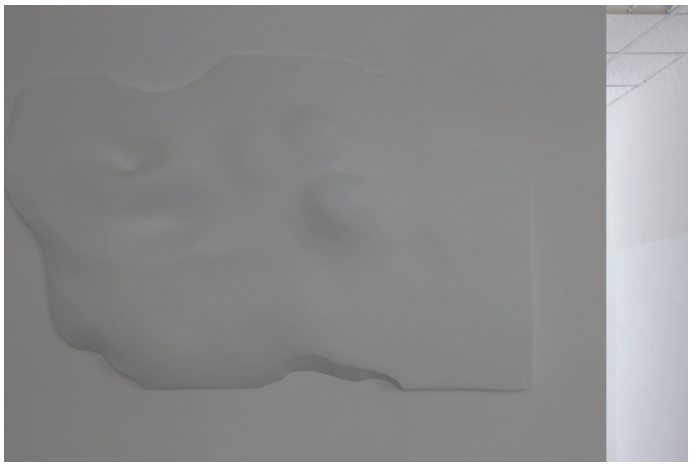

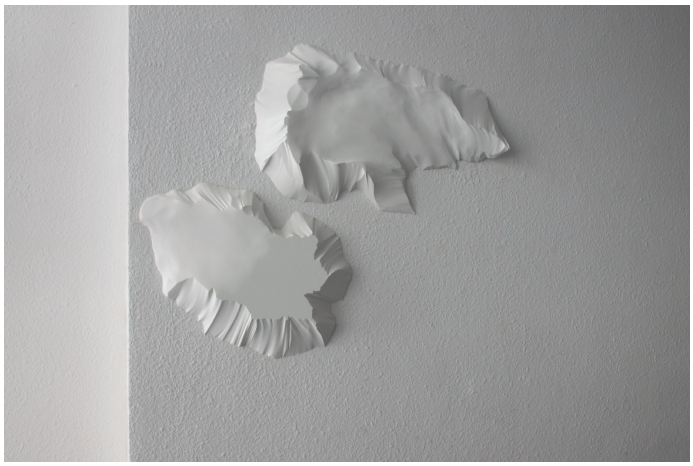

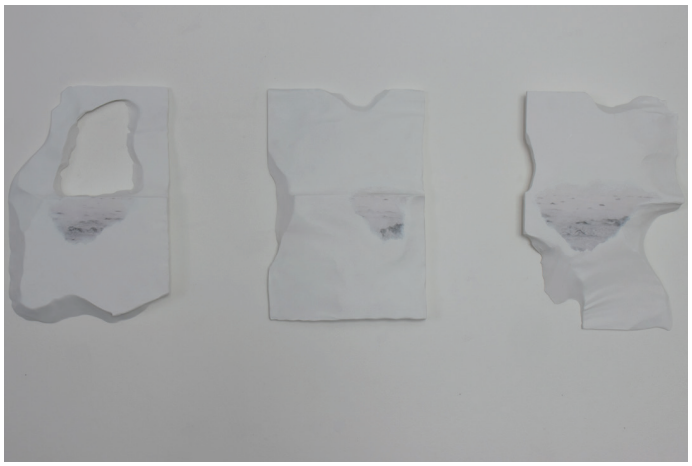

152–157 Fotografie z výstavy / zdroj: http://dominikasadowska.com

Michal Kalhous: Co se zrcadlí v mém malém kulatém zrcátku

doba trvání: **24. 9. 2025–17. 10. 2025**

prostor: **Tyršova 14**

kurátor: **Lukáš Bártl**

Zahájení výstavy se konalo 24. září v 17 hodin za přítomnosti autora a kurátora.

Michal Kalhous (*1967) je fotograf, pedagog, kurátor a děkan Fakulty umění Ostravské univerzity. Fotografii studoval ve fotografické speciálce u Mileny Valuškové na Základní umělecké škole M. Stibora v Olomouci. S Olomoucí jsou spjata i jeho vysokoškolská studia a působení na lokální výtvarné scéně od 90. let minulého století. S jeho tvorbou je, v souvislosti s nástupem postmoderny, také spojován pojem *nefotografie*. K nejvýznamnějším domácím představitelům tohoto směru patří, vedle tvůrčí dvojice Lukáš Jasanský – Martin Polák právě i Michal Kalhous.

"*Zrcadlo je jeden z nejobyčejnějších, a přitom nejzvláštnějších předmětů našich domácností. Do tohoto postříbřeného (dnes spíše hliníkem potaženého) sklíčka hledí většina z nás každé ráno, to abychom se ujistili, že vypadáme alespoň trochu „k světu". Někdo před ním stráví pár sekund, někdo podstatně déle, to podle toho, jak je rekonstrukce naší vizuální identity náročná a nutná. Zrcadlo má ale řadu dalších rolí. Umožňuje nám například pohled jiným směrem, pohled za nás, odráží paprsky světla v solárních elektrárnách nebo s ním (alespoň ve filmech) můžeme přivolat pomoc po ztroskotání na pustém ostrově či na širém moři. Má ale také řadu přenesených významů. Je symbolem sebereflexe, v ikonografii pak atributem mnoha vlastností, nejčastěji pýchy, marnivosti či povrchnosti.*"[51]

Kurátor Lukáš Bártl charakterizuje tvorbu Michala Kalhouse jako osobitou a dlouhodobě ukotvenou v tématech rodiny, každodennosti a hledání vnitřní i vnější krásy. Zdůrazňuje, že autorovy soubory jsou vždy specificky přizpůsobeny konkrétnímu prostoru, přičemž jeho současná tvorba představuje reflexi dosavadního vývoje i přirozený posun v souvislosti s proměnou osobního života.[52]

"*Mám pocit, že Michal Kalhous skrze své fotografie život donekonečna ohledává a ukazuje nám, že život a krása jsou přítomny v každém detailu.*"[53]

51 KALHOUS, Michal. *Co se zrcadlí v mém malém kulatém zrcátku* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2025.
52 Tamtéž.
53 MICHNA, Jaroslav. Michal Kalhous opouští teplo domova a přes mosty vyráží ven [online]. Ostravan, 29. 9. 2025 [cit. 28. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.ostravan.cz/93501/michal-kalhous-opousti-teplo-domova-a-pres-mosty-vyrazi-ven/

24. 9. – 17. 10. 2025

Michal **Kalhous**

Co se zrcadlí v mém malém kulatém zrcátku

Galerie Díra si Vás dovoluje srdečně pozvat na zahájení výstavy, kterou společně s autorem uvede Lukáš Bártl.
Vernisáž a křest katalogu se uskuteční **24. září 2025 v 17:00 h.**

Galerie Díra
Tyršova 14, 702 00 Moravská Ostrava

Projekt je finančně podpořen

díra · Helbich Tiskárna · Ostrava!!! Moravská Ostrava a Přívoz · Ostrava!!! · Ministerstvo kultury

158, 159 Pozvánka a fotografie ze zahájení výstavy

Galerie Díra s přidruženou fotokomorou
Katalog k výstavě Michal Kalhous, Co se zrcadlí v mém malém kulatém zrcátku

160–166 Fotografie z katalogu k výstavě

Tomáš Souček: Otisk

doba trvání: **22. 10. 2025–17. 11. 2025.**

prostor: **Tyršova 14**

kurátor: **Petra Pištorová**

Na výstavu Michala Kalhouse navázala výstava *Otisk* Tomáše Součka, která představila autorovu sérii volné tvorby. Zahájení se uskutečnilo ve středu 22. října v 17 hodin za přítomnosti autora a kurátorky.

Tomáš Souček (*1975) je uznávaný fotograf, který se ve své tvorbě zaměřuje především na fotografii architektury, designu, uměleckých děl a výstav. Spolupracuje s předními českými architekty a umělci, s galeriemi a kulturními institucemi. Se svou volnou tvorbou se účastní výstav v Čechách i v zahraničí. Publikoval např. v knihách Domy z meziprostoru, Forma následuje risk, Kmeny, Příběh Dolních Vítkovic, Zde jsou psi ad.

“Fotografie Tomáše Součka balancují na hraně nejasnosti, mezi přítomností a minulostí. Čistý povrch jeho obrazů narušuje archivní vrstva plná poškození, která odhaluje hlubší významy. Výstava je pozvánkou ke zpomalení, k vnímání nestálosti a křehkosti každodenní zkušenosti.”[54]

Výstavu výstižně reflektuje recenze Jaroslava Michny z kulturního deníku Ostravan, který ji charakterizuje jako „specifickou vizuální ekologii“, v níž se propojují figurální motivy, architektura a předmětné kompozice. Upozorňuje na „instalační kloubení“, které vytváří napětí mezi jednotlivými obrazy a otevírá nové významové souvislosti.

V souvislosti s asambláž̌emi zdůrazňuje jejich dvojí čtení – jako „výslednici lidského úsilí o redefinici forem“ i jako estetický obraz, v němž se „z bezobsažnosti stává estetická materie“. Klíčovým motivem celé výstavy je podle něj „komunikace lidské a neživé složky“, která se vine výstavou jako leitmotiv a utváří její výsledné vyznění.[55]

54 GALERIE DÍRA. Galerie Díra [online]. Facebook [cit. 28. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.facebook.com/galeriedira

55 MICHNA, Jaroslav. Výstava fotografií Tomáše Součka v Galerii Díra je ukázkou síly vizuální komunikace [online]. Ostravan, 4. 11. 2025 [cit. 28. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.ostravan.cz/93854/vystava-fotografii-tomase-soucka-v-galerii-dira-je-ukazkou-sily-vizualni-komunikace/

167, 168 Pozvánka a fotografie z vernisáže výstavy

Galerie Díra s přidruženou fotokomorou. Katalog k výstavě Tomáš Souček, Otisk.

169–173 Fotografie z katalogu k výstavě

Soltan Karabashev a *Francesco* Sanvito: Od vidím do nevidím

doba trvání: **19. 2. 2026–19. 3. 2026**

prostor: **Tyršova 14**

kurátor: **Adam Kencki**

Charakter výstavy výstižně shrnují slova kurátora Adama Kencki: "*Praha patří ke světovým metropolím, do kterých se denně sjíždějí tisíce turistů z celého světa. Všichni neustále, od vidím do nevidím, pořizují fotografie a videa, aby zaznamenali, kde byli, jak jim to slušelo a co měli dobrého. Vzniká téměř neuvěřitelné množství fotografií, které jsou si navzájem velmi podobné, bez ohledu na to, zda jejich autor pochází z té nebo jiné země. Jsou to momentky, které kloužou po povrchu a nejspíš vypovídají víc o svém autorovi, než o místě, které navštívil.*

*Alespoň trochu poznat místo totiž vyžaduje čas, energii, soustředění a spoustu dalších věcí, jen pózovat a fotografovat často nestačí. V tvorbě Soltana (*2001) a Francesca (*2001) něco navíc právě vidím. Ani jeden znich se tady nenarodil, mají odlišnou životní historii, zkušenosti a liší se pravděpodobně také důvod jejich života v Praze. Přesto se díky fotografii a zájmu o ni jejich cesty potkaly v našem ateliéru (Art & Design Institut v Praze)*

Na Soltana udělala velký dojem pouliční fotografie a surrealismus, pracuje pomalu, ale přesně. Cítí se dobře v pozici tichého pozorovatele. Dívá se do hledáčku a snaží se ve vrstvách odrazů skel a kaluží zachytit správný moment. Často mezi tyto vrstvy vkládá sám sebe a jeho snímky se stávají jakýmsi záznamem přítomnosti. Francesco se dokonalým opakem. Bývá středem pozornosti a stmelujícím prvkem každého kolektivu. O to zajímavější je jeho fotografická tvorba, naprosto totiž propadl pinhole fotografii. Už tak pomalý a pracný proces si ozvláštnil dlouhou expozicí. Své vlastnoručně vyrobené krabičky (ale také například citrony a podobné bizarnosti) rozvěšuje na dopravní značky a sloupy veřejného osvětlení, kde je nechá viset i několik dní. Vzdává se kontroly nad přesnou kompozicí i expozicí a každý nový záběr se stává vzrušujícím překvapením a experimentem. Jejich povaha i tvorba stojí dost daleko od sebe, přesto je spojuje jejich vnitřní potřeba tvořit a experimentovat. Od vidím do nevidím.[56]

Vernisáž se nesla v přátelské atmosféře a přilákala vysoký počet zejména mladých návštěvníků. Zúčastnily se jí také výrazné osobnosti (nejen) ostravské fotografické scény, například Jiří Šigut či Ladislav Vavřík, majitel obchodu Kamrlík Fotografie. Vernisáž proběhla 19. února v 17 hodin za přítomnosti kurátora.

56 KENCKI, Adam. *Soltan Karabashev, Franciso Sanvito: Od vidím do nevidím.* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2026.

174–175 Pozvánka a fotografie ze zahájení výstavy

Galerie Díra s přidruženou fotokomorou
Katalog k výstavě Soltan Karabashev a Francesco Sanvito, Od vidím do nevidím

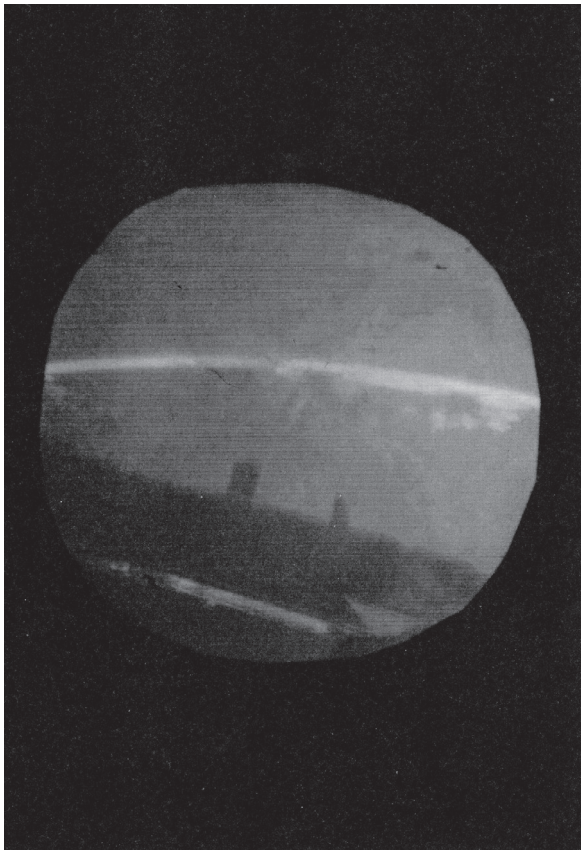

176–180 Fotografie z katalogu k výstavě

Směřování galerie Díra

Kurátorská koncepce projektu pro rok 2026 je vystavěna na tématu autenticity, které se stává ústředním pojítkem výstavního i doprovodného programu. Galerie Díra tímto programem reflektuje deset let své činnosti a současně otevírá otázku role fotografie v dnešní společnosti. Záměrem je představit fotografii nejen jako technické médium, ale především jako prostředek osobní výpovědi, kritického myšlení a identity, a to s přesahem do dalších oborů, jako je video, nebo konceptuální umění.

Výroční charakter projektu se odráží ve výběru vystavujících – do programu jsou zařazeni kurátoři, kteří v Galerii působili v minulosti, stejně jako noví tvůrci, čímž se propojuje kontinuita s inovací. Kurátorský záměr má zároveň výrazný mezinárodní rozměr: spolupráce s Akademií výtvarných umění v Łódźi (PL) a dalšími zahraničními autory (SK) rozšiřuje projekt o mezinárodní srovnání a kulturní výměnu.

Významnou součástí koncepce je také propojování disciplín. Doprovodný program tvoří přednášky, besedy a filmové projekce v rámci Kina ŠQUEERA a aktivity fotokomory, které rozvíjejí diskusi o ekologii, filozofii a psychologii v souvislosti s fotografií. Galerie Díra se tak profiluje nejen jako výstavní prostor, ale také jako platforma pro tvůrčí dialog a vzdělávání.

Koncepce zároveň cíleně podporuje mladé a začínající umělce, kteří dostávají možnost vystavit své práce vedle etablovaných osobností. Tím Galerie naplňuje své dlouhodobé poslání vytvářet prostor pro setkávání generací a obohacování kulturního prostředí regionu i mimo něj.

Celkovým záměrem je spojit reflexi minulosti galerie s aktuálními otázkami současného vizuálního umění a nabídnout veřejnosti hlubší porozumění možnostem fotografie jako uměleckého i společenského média.

V roce 2026 jsou přizváni ke spolupráci kurátoři: Lukáš Bártl, Dita Pepe a Pavel Matoušek, Imrich Veber, Dominika Sadowská a Jaroslav Kocián. Při instalaci, dokumentaci výstav a na přípravách workshopů participují studenti Střední školy služeb a podnikání v Ostravě-Porubě oboru Fotograf-multimediální technik.[57]

57 PIŠTOROVÁ, Petra. *Deset let Galerie Díra, tady a teď. Grantová žádost*. Nepublikovaný dokument. Ostrava, 2025.

Závěr

Bakalářská práce se zabývá vývojem a činností Galerie Díra v Ostravě v období let 2016–2026. Galerie vznikla z iniciativy Petry Pištorové a Zuzany Šrámkové jako reakce na nedostatek dostupného zázemí pro práci s analogovou fotografií po ukončení studia. Původně technicky orientovaný a studentský projekt sdílené fotokomory se postupně proměnil v plnohodnotnou galerijní platformu. Významnou roli v jejím dalším směřování sehrála po odchodu Zuzany Šrámkové Terezie Foldynová, která se od svého příchodu podílí na kurátorském pojetí galerie, koncepci doprovodných programů a edukačních aktivitách fotokomory.

Od svého vzniku Galerie prošla několika výstavními prostory, přičemž tato proměnlivost se stala jedním z určujících rysů její identity. V roce 2016 začínal projekt jako sdílená fotokomora v provizorních prostorách úklidového kumbálu v areálu Dolu Hlubina pod záštitou spolku Provoz. Činnost tohoto kulturního centra na Hlubině byl náhle ukončen na sklonku roku 2019 a Galerie Díra na čas přerušila svou činnost. V té době měla Díra za sebou již jedenáct samostatných výstav autorů z České republiky a Slovenska. Od září 2020 našla Galerie své nové působiště v prostorách Domu kultury města Ostravy. Proběhlo zde sedm výstav a několik workshopů. Od září 2020 do července 2022 působila galerie v prostorách Domu kultury města Ostravy. Následně se přestěhovala do prostor bývalého tanečního klubu Ta Magika (9 výstav). Od ledna roku 2024 Galerie pevně zakotvila v centru města na ulici Tyršova 14, kde se její činnost výrazně zintenzivnila (18 výstav a celá řada doprovodných akcí).[58]

Analýza výstavní činnosti ukázala, že Galerie Díra systematicky pracuje s vyváženou dramaturgií, která propojuje etablované autory s nastupující generací. Vedle osobností, jako jsou Libuše Jarcovjáková, Miloš Budík nebo Jaroslav Pulicar, zde pravidelně vystavují studenti a mladí autoři, pro které Galerie představuje důležitý vstup do profesionálního uměleckého prostředí. V průběhu sledovaného období představila projekty studentů a ateliérů z Fakulty umění Ostravské univerzity, Institutu tvůrčí fotografie v Opavě, Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulty výtvarných umění VUT v Brně či Akademie výtvarných umění v Lodži. Tyto spolupráce dokládají systematickou orientaci Galerie na podporu nastupující generace autorů a zároveň potvrzují její silné propojení s pedagogickým a akademickým prostředím, které se promítá do otevřené a experimentální povahy výstavního programu.

Zásadním zjištěním je také výrazné zastoupení ženských autorek. Přestože statisticky převažují muži, ženy tvoří významnou část programu – a to nejen v rámci kolektivních

58 GALERIE Díra. *Galerie Díra – historie a vývoj galerie* [online]. Ostrava: Galerie Díra, 2026 [cit. 2026-02-12]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/galeriedira/

projektů, ale i samostatných výstav a autorských dvojic. Celkově se podílejí přibližně na polovině těchto prezentací, což ukazuje na vědomou nebo přirozeně vzniklou snahu galerie o vyváženější reprezentaci na fotografické scéně.

Podrobnější analýza vybraných výstav potvrdila důraz Galerie na silné autorské výpovědi a citlivou práci s prostorem. Například výstava Otakara Matušky v prostoru Ta Magika ukázala, jak zásadní roli může sehrát atmosféra místa při interpretaci díla. Projekt Petera Faba (Vlna) zdůraznil význam experimentu a práce s materiální podstatou fotografie, zatímco výstava Citlivý pařez autorů Magdaleny Dubnové, Jaromír Harny a Anna Minářové představila autentickou výpověď mladé generace. Důležitou roli v kontextu Galerie sehrává také Pavel Matoušek, který ji propojuje s akademickým prostředím.

Program Galerie Díra usiluje o vyvážené zastoupení regionálních a nadregionálních autorů. Galerie dlouhodobě podporuje tvůrce spojené s Ostravou a širším Moravskoslezským regionem, čímž aktivně přispívá k rozvoji místní umělecké scény. Zároveň však program nepůsobí uzavřeně – pravidelně zde vystavují autoři z jiných částí České republiky i ze zahraničí, což galerii zasazuje do širšího kontextu současné fotografie. Významnou a kontinuální součástí této nadregionální orientace je také silná slovenská stopa, která je přítomná již od samotného počátku Galerie – první výstava byla věnována slovenskému fotografovi Vladimíru Koštialovi a v následujících letech se zde opakovaně představili další slovenští autoři a autorky, například Boris Németh či Lucia L. Fišerová. Tento nadregionální a postupně i mezinárodní přesah je dále patrný například ve spolupráci se zahraničními školami či v realizaci výstav zahraničních autorů. Výrazným příkladem je projekt Dominiky Sadowské a Karola Stolarka *Witness*, který tematicky i autorsky překročil hranice českého prostředí a přinesl do Galerie další mezinárodní perspektivu. Galerie Díra se tak profiluje nejen jako regionální platforma, ale jako otevřený prostor schopný navazovat dialog i v širším středoevropském kontextu.

Galerie Díra propojuje výstavní činnosti s praktickou a komunitní rovinou. Fotokomora, která předcházela samotnému vzniku Galerie, zůstává její nedílnou součástí a představuje prostor pro experiment, vzdělávání i sdílení zkušeností. Na ni navazuje široký doprovodný program zahrnující workshopy, fotografický kroužek, filmové projekce, besedy či literární akce. Galerie tak překračuje rámec tradiční instituce a funguje jako otevřená platforma, která propojuje různé formy umělecké i společenské praxe.

Kombinace výstavní, edukativní a komunitní činnosti tvoří základ její identity. Stejně důležitá je i její schopnost pracovat s negalerijními prostory, které nejsou pouhým zázemím, ale aktivně vstupují do významu jednotlivých výstav.

Galerii lze vnímat jako výrazný a autentický příklad nezávislé iniciativy, která dokáže dlouhodobě ovlivňovat kulturní prostředí města. Její přínos spočívá nejen v prezentaci současné fotografie, ale především ve vytváření prostoru pro dialog, experiment a setkávání různých generací autorů i diváků.

Do budoucna bude pro další rozvoj Galerie klíčová stabilizace finančního zázemí a pokračování v nastavené kurátorské linii. Pokud se jí podaří zachovat otevřenost, podporu mladých autorů i důraz na autenticitu, má potenciál nadále rozvíjet svou roli významné platformy současné fotografie nejen v Ostravě, ale i v širším středoevropském kontextu.

Vedle online dostupných informací, které jsou však často fragmentární a rozptýlené napříč různými médii, bylo nutné vycházet i z méně tradičních a obtížně dostupných materiálů. Klíčovým přínosem byla přímá spolupráce s Petrou Pištorovou a Terezií Foldynovou, která umožnila využití nepublikovaných zdrojů, zejména grantových žádostí a interních dokumentů Galerie. Významnou součástí výzkumu tvořily také polostrukturované rozhovory a osobní výpovědi autorů a kurátorů, jež poskytly hlubší vhled do fungování galerie i jednotlivých výstavních projektů. Za mimořádně cenný pramen lze považovat výstavní katalogy, které představují nejen dokumentaci realizovaných projektů, ale i důležitý interpretační rámec jednotlivých výstav.

Při zpracování bakalářské práce byla využita umělá inteligence. Ukázala se jako velmi přínosná zejména v oblasti jazykové úpravy textů, strukturování informací, základních rešerší a tvorby citačních zápisů. Zároveň se však projevily její limity, které jsou v kontextu humanitně orientovaného výzkumu zcela pochopitelné. Umělá inteligence pracuje primárně s online dostupnými daty, a proto nemůže nahradit práci s nepublikovanými či obtížně dostupnými zdroji, jako jsou interní materiály Galerie, grantové žádosti nebo osobní rozhovory. Omezené jsou rovněž její schopnosti při analýze výstavního programu – například není schopna spolehlivě rozlišovat gender autorů či přesně interpretovat kontext jednotlivých projektů. Nejzásadnější limit pak spočívá v oblasti hlubší interpretace výstav a jejich významu, která vyžaduje individuální zkušenost, znalost prostředí a kritické uvažování. Umělá inteligence tak v rámci této práce sloužila především jako pomocný nástroj, nikoli jako náhrada vlastního odborného přístupu.

Zdroje

- ARCHSPACE. *Díra v provozu: nový prostor pro fotografii Sdílená komora* [online]. Dostupné z: https://www.archspace.cz/dira-v-provozu-novy-prostor-pro-fotografii-sdilena-komora [cit. 2026-03-05].
- BIRGUS, Vladimír; MLČOCH, Jan. *Česká fotografie 20. století*. Praha: Kant, 2005.
- BIRGUS, Vladimír. *Dějiny české fotografie 20. století*. Praha: Kant, 2010.
- BOBKOVÁ, Michaela. *Fotografická galerie Fiducia*. Opava, 2014. Bakalářská práce. Slezská univerzita v Opavě, Institut tvůrčí fotografie.
- DYTRYCH, Jan. *Galerie Fotografic*. Opava, 2021. Bakalářská práce. Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie [online]. Dostupné z: https://is.slu.cz/th/bwllw/FPF_BP_21__Galerie_Fotografic_Dytrych_Jan.pdf, [cit. 2026-03-05].
- DYTRYCH, Jan. GEN1980 [online]. YouTube [vid. 7. 10. 2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=bulDKng6dm4
- DYTRYCH, Jan. *Asi by nám nepomohla ani aktivní pěna* [online]. Nedělní chvilka poezie, 2025 [cit. 26. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.nedelnichvilkapoezie.cz/2025/06/jan-dytrych-asi-by-nam-nepomohla-ani.html
- DŮM KULTURY MĚSTA OSTRAVY. *Z dolu Hlubina do „kulturáku" – fotografická galerie Díra se přestěhovala k nám* [online]. Dostupné z: https://www.dkmoas.cz/novinka/z-dolu-hlubina-do-kulturaku-fotograficka-galerie-dira-se-prestehovala-k-nam/ [cit. 2026-03-05].
- Fakulta umění Ostravské univerzity [online]. Ostrava: Ostravská univerzita, [cit. 2026-04-12]. Dostupné z: https://fu.osu.cz
- FIŠEROVÁ, Lucia L. *Homo Photographicus* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2024.
- FOLDYNOVÁ, Terezie. osobní rozhovor, Ostrava, 20. 3. 2026.
- FOTOGO. Galerie Díra – vernisáž Citlivý pařez [online video]. YouTube, publikováno 2021 [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=7nmi2SbTMfI
- FOTOGO7621. *fotogo* [online]. YouTube. Dostupné z: https://www.youtube.com/@fotogo7621 [cit. 2026-03-05].
- Fotografická galerie Fiducia [online]. Ostrava: Antikvariát a klub Fiducia, [cit. 2026-04-12]. Dostupné z: https://klubfiducia.cz
- GALERIE DÍRA. Sdílená fotokomora [online]. [cit. 2026-04-30]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/sdilena-fotokomora/
- GALERIE DÍRA. *Galerie Díra – historie a vývoj galerie* [online]. Ostrava: Galerie Díra, 2026 [cit. 2026-02-12]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/galeriedira/
- HAIKEROVÁ, Nikola. Vliv Fakulty umění na ostravskou kulturní scénu. Ostrava, 2025. Diplomová práce. Ostravská univerzita, Fakulta umění [online]. Dostupné z: https://theses.cz/id/pmb4o5/ [cit. 2026-03-05].
- KALHOUS, Michal. *Co se zrcadlí v mém malém kulatém zrcátku* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2025.
- KENCKI, Adam. *Soltan Karabashev, Franciso Sanvito: Od vidím do nevidím.* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2026.

- KOLÁŘ, Viktor. *Ostrava*. Ostrava: Kant, 2009.
- KOŠTIAL, Vladimír. *Životopis* [online]. [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://vladimirkostialdotcom.wordpress.com/zivotopis/
- Lidová konzervatoř a Múzická škola Ostrava [online]. Ostrava: LKMS, [cit. 2026-04-12]. Dostupné z: https://www.lkms.cz
- MARTÍNEK, Tomáš. *Vznik Fotograf Gallery a její výstavní činnost v letech 2009–2012* [online]. Bakalářská práce. Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě, 2025 [cit. 2026-02-12]. Dostupné z: https://is.slu.cz/th/t05il/
- MATOUŠEK, Pavel (kurátor). *Citlivý pařez* [online]. Galerie Díra, 2021 [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://pavelmatousek.cz/wp-content/uploads/Citlivy-parez.pdf
- MATOUŠEK, Pavel. *Obrazy zkušenosti.* Protimluv: revue pro kulturu. 2019, 17(1). ISSN 1802-4874.
- MATOUŠEK, Pavel. *Pavel Matoušek: portfolio* [online]. [cit. 26. 3. 2026]. Dostupné z: https://pavelmatousek.cz/
- MATUŠEK, Otakar. *Vzpomínka* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2022.
- MATUŠEK, Otakar, KOTRA, Vladimíra a POSPĚCH, Tomáš (ed.). *Otakar Matušek: duše vidí jizvami.* Praha: Positif, [2023]. ISBN 978-80-87407-46-2.
- MICHNA, Jaroslav. *Výstava fotografií Tomáše Součka v Galerii Díra je ukázkou síly vizuální komunikace* [online]. Ostravan.cz, 4. 11. 2025 [cit. 2026-02-11]. Dostupné z: https://www.ostravan.cz/93854/vystava-fotografii-tomase-soucka-v-galerii-dira-je-ukazkou-sily-vizualni-komunikace/
- MICHNA, Jaroslav. *Michal Kalhous opouští teplo domova a přes mosty vyráží ven* [online]. Ostravan.cz, 29. 9. 2025. Dostupné z: https://www.ostravan.cz/93501/michal-kalhous-opousti-teplo-domova-a-pres-mosty-vyrazi-ven/ [cit. 2026-03-05].
- NÉMETH, Boris. Bratislava – Košice a späť [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2023.
- PETRŮJOVÁ, Julie. *Obuju si gumáky a jdu na zákusek*. [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2024.
- PIŠTOROVÁ, Petra. *Deset let Galerie Díra, tady a teď. Grantová žádost*. Nepublikovaný dokument. Ostrava, 2025.
- PIŠTOROVÁ, Petra. *Iren Stehli: Libuna* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2024.
- PIŠTOROVÁ, Petra. *Jaroslav Pulicar / Kontrolní inventura* [online]. Galerie Díra [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.galeriedira.cz/jaroslav-pulicar-konrolni-inventura/
- PIŠTOROVÁ, Petra. osobní rozhovor, Ostrava, 22. 1. 2026.
- POSPĚCH, Tomáš. *Odpovědi na otázky k výstavní činnosti Galerie Díra.* In: KNOBOVÁ, Barbora. Vlastní výzkum – dotazníkové šetření mezi kurátory galerie. 2026. Nepublikované.
- PTÁČEK, Jiří: Fabo, Peter. Vlna. Text kurátora výstavy [online]. [cit. 24. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.peterfabo.cz/sk/vystavy/24-vlna_24
- SADOWSKA, Dominika; STOLAREK, Karol. *Witness* [katalog výstavy]. Ostrava: Galerie Díra, 2025
- *Sisters in Photography.* Julie Petrůjová [online]. [cit. 28. 3. 2026]. Dostupné z: https://www.sistersinphotography.com/portfolio/julie-petrujova/
- ŠENKYPL, Martin. *Provozovatelky Galerie Díra: Letos konečně dostáváme dlouho očekávanou zpětnou vazbu* [online]. Ostravan.cz, 16. 11. 2023. Dostupné z: https://www.ostravan.cz/82348/

provozovatelky-galerie-dira-letos-konecne-dostavame-dlouho-ocekavanou-zpetnou-vazbu/ [cit. 2026-03-05].

- SVORNÍKOVÁ, Martina. *Galerie Fiducia: umělecký provoz na počátku 90. let na ostravské výtvarné scéně*. Ostrava, 2019. Bakalářská práce. Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy.
- ŠTĚPÁN, Ludvík. *Fotografie na severní Moravě*. Ostrava: Profil, 1989.
- ZEMAN, Miroslav. *Fotografické výstavy ITF v Galerii Opera v Ostravě od roku 2013*. Opava, 2018. Diplomová práce. Slezská univerzita v Opavě, Institut tvůrčí fotografie.
- ŽÍDKOVÁ, Vladimíra. *Otakar Matušek, osobnost a dílo.* Online, bakalářská práce, vedoucí Tomáš Pospěch. Opava: Institut tvůrčí fotografie, 2015. Dostupné z: http://itf.cz/dokumenty/zidkova-vladimira-otakar-matusek-2015.pdf.[cit. 2026-03-17].

Zdroje obrazové přílohy:

- pozvánky a fotografie z vernisáží jsou dostupné na https://www.facebook.com/galeriedira a na https://www.galeriedira.cz

Seznam vydaných katalogů

1. **Miloš Budík**, Nalezeno II. Kurátor výstavy: Lukáš Bártl, 2021

2. **Veronika Mikulová, Anna Pelikánová**, Fotograf[2,] Kurátor výstavy: Jaroslav Kocián, 2021

3. **Magdalena Dubnová, Jaromír Harna, Anna Minářová**, Citlivý pařez, Kurátor výstavy: Pavel Matoušek, 2021, náklad 200 ks

4. **Jan Dytrych**, GEN1980, 2021

5. **Vladislav Jasiok**, Místa, která už nejsou tím, čím byla, Kurátorka výstavy: Terezie Foldynová, 2022

6. **Matěj Damek**, Noční motýli, 2022, náklad 200 ks

7. **Alex Fürstů, Jan Koláček a Kateřina nová**, Příliš vysoký schod, Kurátor výstavy: Pavel Matoušek, 2022

8. **Otakar Matušek**, Vzpomínka, Kurátorka výstavy: Vladimíra Kotra, 2022, náklad 100 ks

9. **Libuše Jarcovjáková**, Vietnamská komunita v 80. letech v Československu, Kurátorka výstavy: Petra Pištorová, 2022, náklad 200 ks

10. **Vojtěch Vítek**, POFEL, Kurátorka výstavy: Terezie Foldynová, 2023,

11. **Studenti Ateliéru fotografie FaVU VUT v Brně**, What Time Is Love?, Kurátor výstavy: Ivars Gravlejs aka Sunny Bumbulītis, 2023, náklad 200 ks

12. **Šimon Mach**, Odložená paměť, 2023, náklad 100 ks

13. **Martin Pecha a Lev Zlokazov**, V kapkách deště, Kurátor: Pavel Matoušek, 2023, náklad 100 ks

14. **Jaroslav Pulicar**, Kontrolní inventura, Kurátorka výstavy: Petra Pištorová, 2023, náklad 100 ks

15. **Boris Németh**, Bratislava – Košice a späť, 2023, náklad 100 ks

16. **Dita Valachová, Jakub Hayne, Petr Foltýn, Sandra Sedlecká, Petr Moško, Katarzyna Heczko Bodora, Pavel Křeček, Lenka Vaculínová, Valdemar Bednarz, Katarzyna Szwarc**, Šedá zóna, Kurátorka výstavy: Terezie Foldynová, 2024, náklad 100 ks

17. **Julie Petrůjová**, Obuju si gumáky a jdu na zákusek, 2024, náklad 100 ks

18. **Adam Kencki**, Hermíno, přines klacek!, Kurátor výstavy: Lukáš Bártl, 2024, náklad 100 ks

19. **Patrik Fica, Pavel Hála, Kristína Kordiaková, Kateřina Lebedová, Martin Matula, Simona Škamradová**, Homo Photographicus, Kurátorky výstavy: Lucia L. Fišerová, Silvia Saparová, 2024, náklad 200 ks

20. **Anastasiia Perets, Johanka Vohnoutová, Jan Hradil, Matej Kocúr, Julie Petříková, Lukáš Centek, Matyáš Doležal, Oleksandra Tsivkach, Antonín Šmotek**, Choď a foť, Kurátor výstavy: Lukáš Bártl, 2024, náklad 100 ks

21. **Marina Dolgikh a Iuliia Romashkina**, Dva námořníci hledali loď a ztratili vodu, Kurátor: Pavel Matoušek, 2024, náklad 200 ks

22. **Barbora Cicoňová**, Prítomné miesta, Kurátor: Lukáš Bártl, 2024, náklad 200 ks

23. **Iren Stehli**, Libuna, 2024, náklad 200 ks

24. **Karel Bucháček**, Kronika normalizace, Kurátor: Tomáš Pospěch, 2024, náklad 200 ks

25. **Lukáš Centek, Matyáš Doležal, David Horký, Matej Kocúr, Oleksandra Tsivkach, Johanka Vohnoutová**, Paměť, Kurátor: Lukáš Bártl, 2025, náklad 200 ks

26. **Kvet Nguyen**, Priestory spomínania, Kurátorka: Petra Pištorová, 2025, náklad 200 ks

27. **Libor Fojtík**, Samostatně spolu, Kurátor: Tomáš Pospěch, 2025, náklad 200 ks

28. **Dominika Sadowska, Karol Stolarek**, Witness, Kurátorka: Terezie Foldynová, 2025, náklad 200 ks

29. **Viscum Temporalis**, Sedmý smysl pátý zrak, Kurátoři: Pavel Matoušek Pavel Matoušek a Silvie Milková , 2025, náklad 200 ks

30. **Michal Kalhous**, Co se zrcadlí v mém malém kulatém zrcátku, Kurátor: Lukáš Bártl, 2025, náklad 200 ks

31. **Tomáš Souček**, Otisk, Kurátorka: Petra Pištorová, 2025, náklad 200 ks

32. **Petr Hrubeš**, Před, Kurátor: Lukáš Bártl, 2025, náklad 200 ks

33. **Lucia L. Fišerová, Peter Pikulík**, Úbohá výstava, Kurátorka Lucia L. Fišerová, 2025, náklad 200 ks

34. **Soltan Karabashev, Francesco Sanvito**, Od vidím do nevidím, Kurátor: Adam Kencki, 2026, náklad 100 ks

35. **Wojtek Grum, Marcin Krężel, Amelia Laskowska, Nebula Puff, Kalina Opala, Pola Strusińska,** STATEMENT, Kurátoři: Dominika Sadowska, Paweł Giza, 2026, náklad 200 ks

Jmenný rejstřík

B
Bártl, Lukáš – 21, 33, 43, 54, 67, 114, 134
Bajza, Maxim – 18
Birgus, Vladimír – 15, 37
Budík, Miloš – 21, 43, 67

C
Cicoňová, Barbora – 134

D
Dovženko, Alexandr – 33
Dubnová, Magdalena – 70
Durczak, Ondřej – 33, 40
Dytrych, Jan – 75

F
Fabo, Peter – 60, 61
Fica, Patrik – 102
Fišerová, L, Lucía – 102
Foldynová, Terezie – 21, 28, 33, 64, 87, 110

H
Hála, Pavel – 102
Harna, Jaromír – 70
Hudeček, Tomáš – 34
Hyblerová, Marie – 39

J
Jarcovjáková, Libuše – 83
Jasiok, Vladislav – 22
Jiroušek, Martin – 33
Jorge, Lídia – 33

K
Kalhous, Michal – 19, 40, 114
Karabashev, Soltan – 122
Kencki, Adam – 122
Kolář, Viktor – 15
Kordiaková, Kristína – 102
Koudelka, Josef – 16, 36
Kotra, Vladimíra – 33, 79

L
Lebedová, Kateřina – 102

M
Matoušek, Pavel – 64, 70
Matula, Martin – 102
Matušek, Otakar – 23, 33, 40, 79
Minářová, Anna – 70
Muchow, Maxim – 33

N
Németh, Boris – 95
Nguyen, Kvet – 40

P
Petrůj, Tobiáš – 21
Petrůjová, Julie – 99
Petrůjová, Karolína – 39
Petrůjová, Lucia – 21, 54
Pištorová, Petra – 19, 21, 25, 28, 33, 39, 40, 83, 90, 99, 06, 118
Pilařová, Marta – 19
Polášek, Roman – 16
Popelář, Martin – 16
Pospěch, Tomáš – 14, 33, 37, 38, 57
Ptáček, Jiří – 60
Pulicar, Jaroslav – 23, 90

S
Sadowská, Dominika – 110
Sanvito, Francesco – 122
Saparová, Silvie – 102
Souček, Tomáš – 118
Stehli, Iren – 106
Stein, Štěpánka – 75
Stolarek, Karol – 110

Š
Škamradová, Simona – 102
Šrámková, Zuzana – 19, 39

V
Viazanička, Ján – 33
Vítek, Vojtěch – 87

*Galerie **Díra***

Barbora Knobová
Teoretická bakalářská práce

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Opava 2026

Vedoucí práce: doc. Mgr. MgA. Tomáš Pospěch, Ph.D.

Oponent: MgA. Mgr. Ondřej Durczak, Ph.D.

Počet normostran: 71

Počet úhozů: 128 928